БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

38-дахи жэлэй гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 151 (9598) | 1961 оной июниин 28, среда | Сэн 2 мүнгэн

Партийна хүдэлмэридэ гол анхаралаа хандуулха

Түрэл коммунистическэ партийн еврынгее эзлжэтэ XXII ёдые ажалай болон политическэ айхабтар ехэ дэбжэлтын шон байдалда угтажа байна. Тэд хадаа түүхэтэ асуудалдые шиидхэхэ, коммунизм туулгын бодото программые аалан баталха зорилготой. КПСС-эй Программа болон Устав эд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, алан абтаха болоно. Энэмнай нэшэгүй ехэ удхашанартай э хэрэг ха юм. Энэ ушар бүн ажалшадай гүн сэдьхэлдэ, нгаяа коммунист бүхэнэй гүн ьхэлдэ түрибэлгүй ехэ баяр схалан түрүүлнэ.

КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленэй шиидхэнэнэй ёһоор, партин Программ болон Уставай ектнүүд съездын урда тэ ёлэдэ толилогдоод, бүгэдэ эй дунда, бүхы коммунистнуудин дунда үргэнеер, дэлгэрэнгыер зүбшэн хэлсэгдэхэ байна. Тэ түүхэтэ документнуудтэй малшад бултадаа, совет хүн бүн гүнзэгыгеер танилсаха болоо. Ондоо ямар орондо, буржуаз ямар парти ерынгее Программ болон Устав тухай арад зонай хоорэлдэхэ гэшэб? Тиимэ ожуазна парти дэлхэй дээрэ ііхагүй. Имагтал коммунистическэ парти, марисизм-ленинизмэн һургаалаар эзбэгшэһэн, ад зонтойгоо ураг толгойгоо, ухаан бодолсороо, бэе махаараа таһаршагүй нягта холотой парти, ажал-абуулгана агтал арад зонэйнгее аша тусда зорюулдаг парти болон түмэн малшадтайгаа үнэн зүрхэнһее ерэлдэхэ аргатай ха юм.

Мүнөө иимэ оршон байдалда ртийн райкомуудай урда, промышленна предприяти, колхоз болон совхозуудай парткомуудай, ин парторганизацинуудай урда ангаяа охэ харюусалгатай зөлго табигдахай. Партийна организацинуудта теосоото-һунгалын суглаанууд болоно захалаа. Үнгэд партконференцинүүд илхэнь, КПСС-эй XX болон XXI езднүүдэй, партийн ЦК-гэй пленумүүдэй тогтоолнуудые бүелгэхэ талаар партерганизацийн ар юумэ хэнэ, ямар үүсхэл олдолго гаргажа байһан туйнь дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэхэ ураа, коммунистнууд ажал хүлмэрийнгее дүй дуршэлые согсолон гаргаха, дамжуулан абалха, дутуу дунданнуудаа эрид урсаар шүүмжэлхэ, улам һайнаар ажаллаха арга боломжонуудые элишэлэн тодорхойлхо зорилготой.

Һүүлэй жэлнүүдтэ парторганизацинуудые бүхэжүүлхэ, тэдэнэй эмхидхэлые нарижуулан һайруулха, дайшалхы шадабариень дээшэлүүлхэ, дүй дүршэлеер баяжуулха талаар нитэй хүдэлмэри хэгдэ. Манай республика доторшье абажа хахада, партийна организацинууд ишье талаараа ургаа: политическэ талаараа хатуужаа, шухала асуудалнуудые шадамар бэрэр шиидхэдэг болоо, коммунистнуудайнь тоошье олошороо. Үнөө республика соо хамта 70 аран парткомууд, тэрэ тоодо олхоз, совхозуудта 60 үлүүтэй арткомууд хүдэлжэ байнхай. Колхоз болон совхозуудта хамта эрэ 280 гаран бригадна эхин арторганизацинууд тоологдоно. Эмнай шадабариингаашье, тоойнгоошье талаар түгэлдэр хүсэй томо гэгшын организацинууд а юм.

Партийна организацинуудай шадамар бэрхээр, шударгы солноор хүдэлдэг промышленна предприятинуудта, колхоз, совхозуудта али бүхы хэрэгнынь бүэмжэтэй байна: үйлэдбэриньрагшаа амжалтатайгаар дабшаа, ажалайнь бүтээсэ ехэ, продукциинь шанар һайн, үнэ сэн имда байдаг. Улан-Удын паровоз-вагонно завод, нарин сэмын фабрика, модоной завод, Мухаршэбэрэй «Эрдэм» совхоз, Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ олхоз болон бусад олохон ажахынуудай партийна организацинууд муу бэшээр хүдэлнэ. Ленинэй орденто ПВЗ-эйн коммунистнууд харюусалга ехэтэйгээр ажаллана, коллектив соогоо хүмүүжүүлгын хүдэлмэри шадамараар ябуулна, коммунистическэ ажалай түлөө мүрысөө үүсхэнэ, эмхидхэнэ. Завод валовой продукциин талаар хахад жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхээ байна.

Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци хүмүүжүүлгын, эмхидхэлэй хүдэлмэри колхознигуудай дунда үргэжэлтэйгеер ябуулна. Коммунистнууд үйлэдбэри дээрэ өөһэдөө түрүүлжэ ябахаһаа гадна, бусадта бодото туһа хүргэдэг, бултадаа һайнаар ажаллаха тушаа үүсхэл оролдолго гаргадаг заншалтай.

Хаана КПСС-эй райномууд партийна хүдэлмэридэ гол анхаралаа хандуулкаб, эхин парторганизацинуудые зүбөөр удариднаб, тэдээндэ үдэр бүхэндэ ёһотэй туһа хүргэнэб, ажахын һалбаринуудта коммунистнуудые таарамжатайгаар хубаарилан таблад, үүсхэл оролдолгыень дэмжэнэб, тэндэ алишье талаар зааболь амжалта туйлагдана.

Зүгөөр энэ талаар партийн зарим райкомуудай хүдэлмэридэ сэ дутагдалнууд бии байһаар. Жэшээлхэдэ, КПСС-эй Бичурын райком партийнэ-эмхидхэлэй хүдэлмэридэ хүсэд анхаралаа хандуулнагүй, парторганизацинуудта ёһотэй гэгшын туһаламжа үзүүлнэгүй, ажахын шухала һалбаринуудта, иланганя мал ажал дээрэ коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан табиха тушаа сэ оролдолго гарганагүй. Коммунистнуудай дундаһаа һаалишаар миин 7 хүн, тугалшаар —3, шубуушаар—2, гахайшаар—3 хүн хүдэлнэ.

Тэндэ зарим парторганизацинууд ехэ һулаар хүдэлнэ, саг болзор соонь суглаагаашье үнгэргэнэгүй. Бичурын совхозой партийна организаци һүүлэй 5 һарын турша соо нэгэшье суглаа хөөгүй. Партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэмээр асуудал байгаагүй гэхын аргагүй бшуу. Тэрэшэлэн совхозой отделени болон бригадануудай парторганизацинуудта хэдэн һара соо суглаан болодоггүй юм байна. Энэ КПСС-эй райком, тэрэнэй эмхидхэлэй таһаг мүн ле зомтэй ха юм даа. Партийна суглаан хадаа тон ехэ удхашанартай хэрэг, коммунистнуудай хүмүүжэлэйнь һургуули байһаниинь мэдээжэ. Тэд хэдэн һара соо суглаа хэдэггүй парторганизацинуудта коммунистнуудай үүсхэл хайшан гээд бадаруулагдахаб, эрид хурса шүүмжэлэл хаанаһаа гарахаб?

КПСС-эй Бичурын райкомой хүдэлмэридэ баһа нэгэ ехэхэн дутагдал бии. Тэрэнь юуб гэхэдэ, райкомой харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэдтэ ямар нэгэн ажахы даалгагданхай. Тэдэнэр райкомой бюрогой болоходо суглараад, дүүрэмээрнь тэрэ дары даалгагдаһан ажахынуудта тарадаг заншалтай. Райкомой харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэ байһан аад, гансахан ажахые даагаад, ходол тэндэ байхадаа, бүхы аймаг соо, бусад ажахынуудта болоожо байһан үйлэ хэрэгүүдые тэрэ хүн хүсэд мэдэнэгүй, ажабайдалһаа таһаршана, имагтал ганса колхоз гү, али совхоз тухай «оролдолго гаргаад», бусад ажахые мэдэрхээ болишон алдана.

Тоосоото-һунгуулиин суглаанууд, партконференцинүүд дээрэ партийна хүдэлмэриин дутагдалнууд гүнэгыгеер элирүүлэгдэхэ, хурсаар шүүмжэлэгдэхэ эргэтэй.

КПСС-эй XXII съездэ бэлэдхэжэ байхадаа, партийн райком бүхэн, партийна организаци бүхэн өөрынгөө бүхы хүдэлмэрике алишье талаһаань даамайгаар хаража үзэхэ, дутуу дунданнуудаа, алдуу эндүүнүүдээ зүбөөр элишэлхэ, дүй дуршэлөө сэгсолон гаргаха, саашадаа улам һайнаар ажаллаха замаа тодорхойлхо болоно.

Н. С. Хрущев Алма-Атаһаа мордобо

АЛМА-АТА, июниин 26. (ТАСС). Казагай ССР-эй, Казстанай компартийн 40 жэл ойдо зорюулагдаһан һайнтэ хабаадаад, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев мүнөөдэр Алма-Аташаа экспресвагаа мордобо.

КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Д. А. Кунаев, Казаг ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ И. Ш. Шарипов, республикын Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ С. Д. Дауленов болон бусад Алма-Атын аэродром дээрэ Н. С. Хрущевые үдэшэбэ.

Республикын хүтэлбэрилэгшэдтэй мордохын баяр хани халуунаар хэлсээд, коммунистическэ байгуулалтада шэнэ амжалтануудые туйлахыень Казахстанай ажалшадта Н. С. Хрущев хүсэбэ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ

Загаһанай промышленностие хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалта түйлаһанай, загаһа баһа, тэрэниие буйлуулха гүнэй даабаринуудые үлүүлэн ергэнэй түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиум 1961 оной июниин 26-най Указаар загаһанай промышленностиин Эстонско ССР-эй 148 загаһашад — колхознигуудые СССР-эй орден, медальнуудаар шагнаба.

КПСС-эй XXII съездэй хүндэлэлдэ

Мяха ехээр абтаха

Байгша ондо 1958 онойхиһоо хоёр дахин ехэ мяха абаха гэжэ шиидэһэн Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, нэн түрүүн малшад хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ, абаһан уялгаяа бэелүүлхэ талаар ехэхэн оролдолго гаргажа байнхай. Мүнөө үедэ эндэ 800 гаран үхэр, 7500 эрьс хонид, 100 гаран залуу морид энэ жэлдэ гүрэндэ тушаагдахаар бэлшээн таргалуулагдана.

Мяханай товарна фермын гүүртэнүүдтэ ажалладаг малшадай бригадануд ажахын тоосоондо оруулагданхай. Малшадай салин хүлһэн абаһан мяханай хэмжээгээр үгтэхэ юм. Тиихэ зуураа мяханай ямар үнэ сэнтэй болоһыень хараада абаха байна. Хэрбээ түсэбөөр хараалагдаһанай ёһоор мяха абаад, өөрынь үнэ сэнгыень ехэ болгоогүй байбал, салин хүлһэеэ хүсэдөөр абаха ушартай. Жэлэй эсэс болотор малшадта аванс болгон түлбэриинь 70 процент үгтэжэ байхаар тогтоогдонхой.

Ушар иимэһээ малшад хайшан гэбэл ехэ мяха химда сэнтэйгээр абахаб гэжэ оролдохо болоно бшуу. Зунай сагта тэдэнэр малаа бэлшээн таргалуулха, үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэжэ абаха гэжэ тэмсэнэ. Тэрэнэй түлөө сабшалангаа уһална, кукуруза ехээр тарижа, хойноһоонь харууһална.

Гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб тэдэнэр болзорһоонь урид дүүргээ.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, гэшүүд гансахан энэ жэлэйнгээ уялга дүүргээд һанаагаа амарха бэшэ, харин ерэхэ жэлнүүдтэ һайн шанартай элбэг ехэ мяха абаха үндэһэ һуури тодохохын тула малайнгаа үүлтэр һайжаруулха гэжэ оролдоно.

Һү шэмэ багатай 73 үнеэдые, гунжадые илгажа, тусхай гүүртэ болгоод, тэдэндээ зуу гаран тугал табижа, һайнаар түлжүүлжэ байна. Эдэ тугалнуудай шэгнүүр сүүдхэдээ 1000—1300 граммаар дээшэлнэ.

Герафордын мяхалиг үүлтэрэй бухын урые искусственна үрэжүүлгын Зэдын станциһаа абажа, мяханай фермын үнеэдые үрэжүүлжэ байнхай.

Г. Ильин.

Шэнэ совхозой шэмэг—түрүүшүүл

Тэлэмбэ нуурай эрьедэ түбхинэһэн «Комсомольский» гэжэ совхоз эмхидхэгдэһээр жэлһээ үлүүхэн саг болобо. Тиибэшье энэ богонихон хугасаа соо эндэ нилээдгүй хубилалта болоо. Совхозой түбтэ культурна гэгээрэлэй эмхи зургаанууд, байрын гэрнүүд олоор бодхоогдожо, шэнэ үйлсэнүүд олошороо.

Гансахан байгша оной туршада эбэртэ бодо малайнь тоо мянган толгойгоор олошороо. Харин гахайн толгой арба дахин олон болоһон байна. Ажахынь гол шэглэл мяха үйлэдбэрилгэ юм. Ойрын сагта энэ совхоз гансахан Яруунынгаа аймаг соо бэшэ, республика доторoо томохон ажахынуудай нэгэн болохоор хүлеэгдэнэ. Энээниие туйлаха арга боломжошье гүйсэд бии. Юуб гэхэдэ, эндэ гансахан газар таряалангынь аяар 100 мянган гектарта нэмжынэ.

Шэнэ ажахыда эрхим түрүүшүүлшье олоор ургаа. Эрье гэжэ газарта байрладаг һаалиин томодхогдоһон гүүртын залуу һаалишад коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэнэ. Нёдондо горьтой амжалта туйлажа, үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һаанан залуу басаган Дулма Холхоноева коммунистическэ ажалай ударник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Үнгэрһэн 5 һарын дүнгөөр гүүртын һаалишад нёдондонойхидо ороходоо һү нэгэ хахад дахин ехээр һаагаа. Тиигэжэ энэ үе соо үнеэдэйнгээ һү шэмые тус бүридэнь 118 литрээр дээшэлүүлээ. Эрхимлэжэ ябаһан һаалишад Б. Х. Цыбикжапова, М. Дундупова, Ц. Гармаева, Ц. Тогтохоева, А. Фирсова гэгшэд үнеэн бүриһөө таба һарын туршада 720—800 литр һү һаагаа юм.

Эрхим адуулгашан, коммунист Цыденжап Тарбаевич Базаровай оролдосото ажалые тэмдэглэмээр. Энээнэйл малаа һайнаар адуулһанай ашаар һаалишад һү ехээр һаана.

Малые шахан таргалуулха талаар залуу хүдэлмэришэн Бадма Раднаев ехэ дүршэлтэй болонхой. Нёдондо зунай һаранууда хаража байһан малайнгаа тоо толгой бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 1200 граммаар нэмээһэн байха. Мүн малшан Генденов өөрынгөө харадаг 60 толгой буруу, хашарагуудые 11 наратайдань дунда зэргээр толгой бүриинь 270 килограмм болгожо гүрэндэ тушаагаа.

Е. Золтоев.

Эдэ хүхюутэй зугаатай, хүтэрэлдөөд ябагша басагаднай Сэлэнгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой гол ехэ фермын залуу һаалишад гээшэ. Эндэхид байгша оной таба һарын туршада үнеэн бүриһөө 850 гаран литр һү һаанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Роза Раднаева, Сэсэг Ангурова, Зоя Санжиева, Намжилма Юмова. М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

МОСКВА ОШОХО ЗАМДАА

ЭРХҮҮ, июниин 26. (ТАСС). Советскэ правительствын уряалаар гүрэнэй хэрэгээр Москва орожо ябаһан Вьетнамай Демократическа Республикын правительственна делегаци мүнөөдэр Улан-Баторһаа эндэ ерээ. Вьетнамай Демократическа Республикын премьер-министр Фам Ван Донг тус делегациие толгойлно.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. Л. Орлов, ажалшадай депутадуудай Эрхүүгэй областиин гүйсэдкомой түрүүлэгшэ А. В. Гриценко, КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой нэгэдэхи секретарь С. Н. Щетинин, СССР-һээ ДРВ-дэ байдаг элшэн сайд С. А. Товмасян, бусад тусхай тушаалта хүнүүд, городой ажалшадай түлөөлэгшэд Эрхүүгэй аэропорт дээрэ Фам Ван Донг, тэрээнтэй суглаа ябаһан хүнүүдые угтаа.

ДРВ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Нгуен Ван Кинь гэгшэ тэндэ угталсаба.

Уулзалгын үедэ хүндэлэлэй жагсаал табигдаад, ДРВ, СССР-эй гүрэнэй гимнүүд наадагдаба.

Областиин ажалшадай үмэнэһөө А. В. Гриценко Фам Ван Донг, делегациин бэшэ гэшүүдые амаршалаа. Фам Ван Донг микрофоной урда харюугай үгэ богонихоноор хэлэбэ.

Айлшадай хүндэлэлдэ үглөөнэй сайлалга хэгдээ. Тэрэнь аргагүй хани халуун эрхэ байдалда үнгэрөө.

Премьер-министр Фам Ван Донг толгойлогшотой ДРВ-гэй правительственна делегаци Москва ерэбэ

Аха дүүгэй хани барисаан Демократическа Республикын Советскэ Союзай, Вьетнамай арадуудые холбодог. Эб найрамдалай түлөө, социалистическэ лагериие бэхижүүлхэ хамтын тэмсэлдэ энэ хани барисаан эли тодоор харуулагдана.

Премьер-министр, Вьетнамай ажалшадай партийн ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Фам Ван Донг толгойлогшотой ДРВ-гэй правительственна делегациин манай орондо ерэһэн ушар советскэ-вьетнамска хани барисаа, харилсаа холбоо бэхижүүлхэ хэрэгтэ шэнэ ехэ нэмэри оруулна.

Аха дүү Вьетнам арадай түлөөлэгшэдые ниислэлэй ажалшад июниин 26-до халуунаар амаршалба.

ДРВ-гэй СССР-эй гүрэнэй тугуудаар гоёогдоһон Внуковой аэродром дээрэ СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, нүхэд А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов болон бусад ехэ айлшаная угтаба. Фам Ван Донг Н. С. Хрущев хоёр хүндэлэлэй жагсаалай урдуур ябажа гараа. Демократическа Вьетнамай түлөөлэгшэдые ехээр хүндэлжэ байһанаа мэдүүлхэсээ аэродром дээрэ ерэһэн ниислэлэй түлөөлэгшэдтэй тэдэнэр мэндэшэлэлсэбэ.

Нүхэр Фам Ван Донгые, Вьетнамай Демократическа Республикын правительственна делегациин гэшүүдые нүхэр Н. С. Хрущев халуунаар амаршалаа. ДРВ-гэй Премьер-министр Фам Ван Донг харюугай үгэ хэлэбэ.

(ТАСС).

А. Н. Косыгин Саратовай предприяти, барилганнуудаар ябаба

САРАТОВ, июниин 26. (ТАСС). Эндэ хоёр үдэр боложо байһан КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо А. Н. Косыгин хэды предприяти, барилганнуудаар ябажа хараба. КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. И. Шибаев, Арадай ажахын советэй түрүүлэгшэ В. И. Чеботаревский гэгшэд нүхэр Косыгиниие үдэшэжэ ябаба. Балаково городто А. Н. Косыгин шэнэ барилганнуудые хараһан байна.

Предприяти, барилганнууд дээгүүр ябажа хараһанай һүүлээр партийн обкомой, облгүйсэдкомой, арадай ажахын советэй хүтэлбэрилхы хүнүүдтэй, предприятинуудай директор, партийна организацинуудай секретарьнуудтай А. Н. Косыгин хөөрэлдэбэ.

Конгрхолтой выставкэ

МОСКВА, июниин 26. (ТАСС). Горькийн нэрэмжэтэ культурын, амаралтын түбэй парк соо, Москвада Германиин Демократическа Республикын гүрэнэй тугууд 23 үдэрэй туршада далбан хиидэжэ байба. Тэндэхи хоёр павильондо, ехэ талмай дээрэ ГДР-эй арадай хэрэглэлэй эд бараанай выставкэ нээгдээ. Гадаадын худалдаа наймаанай тэндэхи 15 организацинууд хабаадаһан байна. Выставкын стендүүд дээрэ 15 гара мянган элдэб экспонадууд харуулагдаа. Текстильнэ промышленностиин табиһан зүйлнүүдые, мебель, хүгжэмэй инструмент, нааданхайнуудые тэндэ ерэһэн хүн зон хараа. Германиин Демократическа Республикын предприятинуудай худэлмэришэд, инженер, технигүүдэй бүтээһэн спортивна болон бусад эд бараан тэндэ табигдаба.

Совет журналистнуудта зорюулагдаһан пресс-конференци мүнөөдэр тэрэ выставкын боложо байһан газарта үнгэргэгдэбэ. Выставкэдэ табигдаһан экспонадуудтай 520 мянган хүн зон танилсаа гэжэ выставкын директор И. Штерн мэдээсэбэ. Мүн гадаадын оронуудай экскурсантнуудшье олоор ерэжэ хараа.

Гадаадын худалдаа наймаанай советскэ организацинуудтай хэлсээнүүдые хэһэнэй ёһоор, ГДР-һээ СССР-тэ элдэб эд бараа асарха хэлсээнүүд баталагдаа.

Кукурузын ургаса харууһалха шиидхэхы хаһа саг

Байгша ондо колхоз, совхозуудаймнай олонхи кукурузашад энэ ургамалые ёһотойл һайн үрэжэлтэй, үтэгжүүлэгдэнэн, уһалагдаһан газарта кукуруза зүбөөр тарихын тула ехэхэн оролдолго гаргаа. Тус ургамал гол түлэб сэбэр паар дээрэ, шииг нойто элбэгтэй уһа голой эрьс шадархи, шэнэ хахалагдаһан газарта таригданхай. Гадна урда урдынхида ороходоо уһалагдадаг газаршье һураггүй ехэ болоо. Тэрэшэлэн энэ жэлдэ кукурузашад насосно станцинуудые олоор хүдэлгэжэ, мүн гол, горходой уһа хаагаад, нилээд ехэ газараа хаһа саг таньнь уһалһан байна. Олонхи аймагуудта кукурузын газарта наг шэбхэ хэзээ хэзээнэйхиһээ элбэгээр гаргагдаа. Жэшээлхэдэ республика доторнай бүхыдөө кукурузын таряалан дээрэ 591,2 мянган тонно гэхэ гү, али гектар бүридэ дунда зэргээр 11,2 тонно шэбхэ зөөгдэһэн байха юм. Харин нёдондо гектар газарта 5—6 тонно гаргагдаа һэмнай. Тиихэдэ Байкало-Кударын аймагта га бүриин 36 тонно, Заиграйн, Прибайкалиин аймагта 20—20 тонно зөөгдөө. Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Яруунын, Сэлэнгын, бусад хэдэн аймагуудай колхоз, совхозууд кукурузынгаа газарай га бүридэ 15 тонно хүрэтэр наг шэбхэ зөөжэ шадаа. Тарилгыншье талмай нилээд үргэдхэгдөө.

Республикын колхоз, совхозуудта эмхидхэгдэһэн бүхы 400 звенонуудай олонхинь тарилгадаа хаһа сагтань һайнаар бэлдээд, машина техникээ заһажа, тааруулжа, зүб квадрат гарган тарихын түлөө ехэтэ оролдоо юм. Энээнэйнгээ ашаар лэ тэдэнэр кукурузын тарилгые яһала таарамжатай хаһа соонь эхилээд, богони болзорто, һайншье шанартайгаар үнгэргөө. Ехэнхи газартань тэгшэ зүб квадрашье гаргагдаа. Хэдэн жэлэй туршада кукурузын үндэр баян ургаса абадагаараа алдаршаһан, дүй дүршэл ехэтэй кукурузашад нүхэд Дампилов, Галданов, Жанаев гэгшэдһээ гадна, тарилгын үедэ Тарбагатайн, Сэлэнгын Зэдын, Хориин, Түнхэнэй аймагуудай олохон залуу кукурузашадшье эрхим ажалаараа шалгарһан байна.

Энэ талаар Тарбагатайн аймагайхидай хэһэн ажалые магтамаар. Хэрбээ эндэхид урда жэлнүүдтэ кукурузынгаа газарые үтэгжүүлхэ тушаа яһала горьтой хүдэлмэри хэбэшье, тэрэнээ тарихадаа квадрат гаргажа шадаагүй дээрэһээ өөдтэй ургаса абадаггүй һэн. Жэшээнь, нёдондо аймагай колхозууд хамта 1196 гектарта кукуруза тарихан аад, тэрэнэйнгээ ороидоол 227 гектартань зуруул хоорондын элдүүрилгэ утааша, хүндэлөөшэнь хэһэн байна. Тиихэдэ 232 га газарта зуруул хоорондын элдүүрилгэ миил нэгэ тээшэнь лэ хэгдэһэн байгаа. Харин бэшэ газартань зуруул хоорондын элдүүрилгэ оройдоошье хэгдээгүй үлөө бшуу. Тиимэһээ эндэ гектар бүриһөө дунда зэргээр арайхан гэжэ 37 центнер ногоон эшэ набша хуряагдаа. Энээн дээрэһээ харахада бүхы хэһэн хүдэлмэринь миин хосорһон болоно ха юм.

Байгша ондо аймагайхид урдынгаа алдуу, дутагдалнуудһаа зохихо тобшолол хэжэ кукурузаяа имагтал квадратно-гнездовой аргаар таряад, ехэнхи газар дээрээ зүб тэгшэ квадрат гаргажа шадаа. Аймагайхид кукурузынгаа ургасын зуруул хоорондын элдүүрилгые утааша, хүндэлөөшэнь хэжэ ногоон набша намаа ехээр ургуулха дүүрэн аргатай болобо.

Гэхэтэй хамта үнгэрэгшэ хабарай тарилгын дүн дээрэһээ харахада, ажахы бүхэн булта кукурузын тарилгада, һайнаар бэлдэжэ, эрхим шанартайгаар дүүргээ гэхын аргагүй. Иланганя таряалангай газарта наг шэбхэ һайса зөөжэ, үтэгжүүлхэ тушаа мүртэй оролдолго гаргадагүй аймаг, колхоз, совхозуудай үшөөл бии байһаниинь гэмшэлтэй. Тусхайлбал, Баргажанай аймагай колхоз, совхозууд кукурузын газарай га бүридэ миил 4 тонно шэбхэ зөөжэ тараагаад лэ һанаагаа амаршоо. Бичурын аймагайхид гектар бүридэ дунда зэргээр 8,3 тонно шэбхэ гаргаһан байна. Охин-Булагай, Погранична, Нарһатын совхозууд наг шэбхэ бүришье бага зөөһэн байха юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ Кяхтын аймагай Кударын совхозой кукурузашад нүхэд Батуев, Гонсорунов, Очиров гэгшэд ургасынгаа гараагүйдэ нэгэ удаа борнойлоод, эшэ набшынь бултайхалаар дахин борнойлжо, буртаг үбһыень сэбэрлээ. Һаяар зуруул хоорондын элдүүрилгэ хэжэ эхилхэнь. Бүхыдөө 2—3 дахин элдүүрилгэ хэхэ юм.

Мүнөө ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд кукурузын ургасые аргатай байбалынь, борнойлхо үгышье һаа, хаа хаанагүй зуруул хоорондын элдүүрилгэ хэжэ эхилхэ тушаа яаралтай хэмжээ абаха зэргэтэй. Иланганя түрүүшынхеэ хүдэлжэ байһан кукурузашад ургасаяа хэр зэргэ харууһалнаб гэжэ ехэхэн анхарал хандуулха шухала. Тэдэндэ кукурузын зуруул хоорондын элдүүрилгэ хэзээ хэхэб, нэмэлтэ тэжээл ямар сагта, хэды шэнээнээр оруулхаб гэжэ зүбөөр тодорхойлжо үгэхэ хэрэгтэй. Хэрбээ уһалагдадаг газартай һаа, нүхэр Дампиловай жэшээгээр, июниин һүүлээр, июль соо тэндээ нэмэлтэ тэжээл — шэнгэрүүлһэн шэбхэ оруулаад, уһалбал зохистой. Ургасаяа харууһалхынгаа хажуугаар хуряалгадаа эртээнһээ бэлдэхэ тушаа мартажа болохогүй.

Кукурузын үндэр баян ургаса абахын түлөө тэмсэлэй эгээл харюусалгатай үе оробо. Кукурузашан бүхэнэй арга боломжо, хүсэл оролдолгоёо гарган, эршэмтэй шангаар ажаллаха саг ерээ.

Н. С. Хрущев Алма-Атаһаа мордобо

АЛМА-АТА, июниин 26. (ТАСС). Казагай ССР-эй, Казстанай компартийн 40 жэл ойдо зорюулагдаһан һайнтэ хабаадаад, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев мүнөөдэр Алма-Аташаа экспресвагаа мордобо.

КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Д. А. Кунаев, Казаг ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ И. Ш. Шарипов, республикын Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ С. Д. Дауленов болон бусад Алма-Атын аэродром дээрэ Н. С. Хрущевые үдэшэбэ.

Республикын хүтэлбэрилэгшэдтэй мордохын баяр хани халуунаар хэлсээд, коммунистическэ байгуулалтада шэнэ амжалтануудые туйлахыень Казахстанай ажалшадта Н. С. Хрущев хүсэбэ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ

Загаһанай промышленностие хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалта түйлаһанай, загаһа баһа, тэрэниие буйлуулха гүнэй даабаринуудые үлүүлэн ергэнэй түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиум 1961 оной июниин 26-най Указаар загаһанай промышленностиин Эстонско ССР-эй 148 загаһашад — колхознигуудые СССР-эй орден, медальнуудаар шагнаба.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ажалай амжалта— ажалладаг хүнүүдhээ

Һүүлэй үедэ КПСС-эй Кабанскын райком хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, шадал мэргэжэлээрнь зүбөөр хүбаарилан табиха, тэдэнние хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхаралаа табидаг болоо. Энэ асуудал партийн райкомой пленум, партийна суглааануд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ юм. Тиин тэрэ хэрэгтэ байгаа дутуу дунданууд элирүүлэгдэжэ, зохихо хэмжээн абтаа hэн.

Барилгын нэгэдэхи трестын парторганизацийн секретарь нүхэр Кенин даалгагдаhан хүдэлмэридөө харюусалгагүйгөөр хандадаг байноо. Тэрэ өөрөөшье hурадаггүй, коммунистнуудайшье hуралсалда hанаагаа зободоггүй бэлэй. Тэрэнhээ боложо парторганизацийн хүдэлмэри аргагүй hуларжа, трест түсэб, даабаряа дүүргэхэсэ болёо hэн.

Эндэхи коммунистнар ээлжээтэ тоосоото-hунгуулингаа суглаан дээрэ нүхэр Кенинние шангаар шүүмжэлжэ, секретаряар дахин hунгаагүй бэлэй. Парторганизацийн секретаряар Эрхүүгэй дээдэ партийна hургуули дүүргэhэн нүхэр М. П. Попов hунгагдаа hэн. Түрүүшынгээ үдэрhөө нүхэр Попов оролдосотойгоор ажаллажа эхилээ. Парторганизацийн олонхи коммунистнар үйлэдбэрийн харюусалгатай участогуудта табигдажа, хүдэлмэришэдэй дунда политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрид hайжаржа, трестын ажал хэрэгшье ураг-шатай боложо байна.

Тимлюгэй цементно-шиферэй заводой парторганизацийн секретаряар Эрхүүгэй дээдэ партийна hургуули дүүргэhэн нүхэр Е. Ф. Елизов, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой парторганизацийн секретаряар КПСС-эй райкомой инструктораар ажаллаhан нүхэр Серебренников гэгшэд hунгагдаhан юм. Тэдэнэр үнэн зүрхэнhөөнь оролдон хүдэлжэ, парторганизациингаа хүдэлмэри эрид hайжаруулжа шадаа.

Урда жэлнүүдтэ Клюевэй модоной завод түсэбөө дүүргэдэггүй байhан юм. Нёдондо тус заводой хүтэлбэрилэгшөөр ой модоной ажахын мэргэжэлтэ нүхэр Т. Л. Пронюк томилогдоhон юм. Тэрэ гэhээр заводой хүдэлмэри эрид hайжаржа эхилээ. Тус заводойхид 1960 онойнгоо түсэб болзорhоонь урид дүүргээд, энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэб 20,8 процентээр үлүүлээ.

Түмэр-бетон гаргадаг Брянскын завод hүүлэй үедэ тон мүүгаар хүдэлдэг болоо hэч. Иимэ тулюур байдал юун дээрэhээ ушарааб гэжэ КПСС-эй райкомой бюро хаража үзөөд, заводой директор нүхэр Алексеевцые ажалhаань сүлөөлхөөр шиидэhэн байгаа. Энэ тушаалда, мүн главна инженерээр залуу мэргэжэлтэд нүхэд Рубцов Мизилин хоёр табигдаhан байха. Мүнөө тус завод гээгдэлhээ гаража байна.

Промышленна предприяти, колхоз, совхозуудай дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдөөр hайн бэлэдхэлтэй, эдэбхитэдэй хүнүүдые томилхо тушаа аймаг дотор нилээд хүдэлмэри хэгдэнэ. Энэ харюусалгатай тушаалда илангаяа залуу мэргэжэлтэд олоор дэбжүүлэгдэнэ. Энэ талаар Тимлюгэй цементно-шиферэй заводой парторганизацийн бюро болон директорийн хүдэлмэри hайшаалтай. Тэдэнэр цехын начальниг-уудаар, мастеруудаар залуу инженер, технигүүдые олоор табяа. Тэдэнэй олонхинь мүнөө жэшээтэ hайнаар хүдэлжэ байнад.

Жэшээнь, нёдондо жэл энэ заводой шиферэй цех муугаар хүдэлжэ, түсэбөө дүүргээгүй, гаргаhан продукциинь шанар муу байгаа. Жэлэй туршада эндэ хэдэн начальнигууд hэлгэгдэhэн байха. Заводой парторганизацийн дурадхалаар залуу техник С. Г. Ершов цехын начальник болоо hэн. Тэрэ-найр ажал хүдэлмэреэ hайса мэдэхэ, ехэ оролдосотой, эдэбхитэй хүн байноо. Мүнөө тус цех hара бүридэ даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг, hайн шанартай продукци гаргадаг болоо.

Эдэ бүгэдэ юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, ажал хүдэлмэрийн амжалта ехэнхидээ тэндэ ажалладаг кадрнуудhаа дулдыдадаг ха юм. Тиимэhээ хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, зүбөөр хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ гээшэ парторганизациннуудай шухалын шухала зорилго болоно. Партийн райком кадрнуудые зүбөөр шэлэн абахаhаа гадна, тэдэнээ зүбөөр хүмүүжүүлхэ тушаа ехэ анхаралаа табина.

КПСС-эй райком кварталдаа нэгэ дахин предприяти, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдтэй семинар үнгэргэлээ. Семинарта «Ажахын хүтэлбэрилэгшэ — үйлэдбэри эмхидхэгшэ, коллективэй хүмүүжүүлэгшэ», «Ажал тухай хуули зүбөөр сахиха», «Парти болон арадай үмэнэ үнэн сэхэ байха» гэхэ мэтэ асуудалнуудаа зүбшэн хэлсэгдээ. Мүн саг сагтаа парторганизациннуудай секретарьнуудай семинар, зүблөөн үнгэргэгдэжэ байдаг. Иимэ семинар, зүблөөнүүд ехэнхидээ түрүү предприяти, колхоз, совхозуудаар зарлагдажа, тэдэнэй ажал хүдэлмэритэй танилсадаг байнабди.

Гэбэшье кадрнуудые зүбөөр хүмүүжүүлхэ талаар аймагай партийна организацийн хэжэ байгаа хүдэлмэридэ үшөөл ехэхэн дутагдалнууд бии гээшэ. Зарим хүтэлбэрилэгшэд даалгагдаhан хэрэгтээ хайша хэрэгтээр хандадаг, гүрэнэй түсэб, абаhан уялгаяа дүүргэхын түлөө оролдоггүй байна.

КПСС-эй райком эдэ мэтэ дутуу дундануудаа дары усадхажа, аймагайнгаа ажахы, хүгжөөхэ туша хэмжээ-ябуулганууде хараалжа байна.

Н. Шелковников,
КПСС-эй Кабанскын райкомой эмхидхэлэй таhагые даагша.

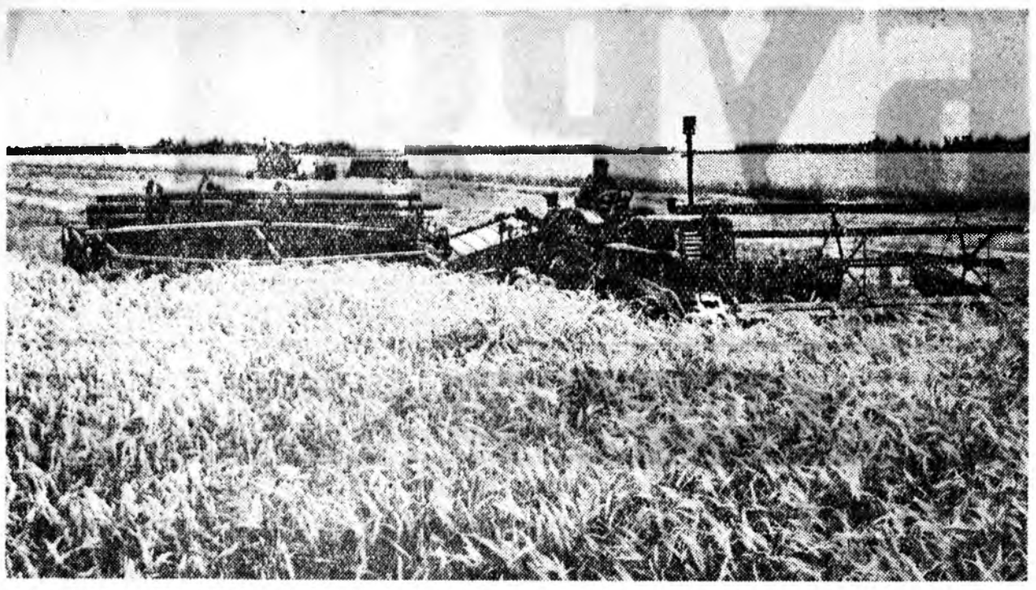

КРАСНОДАРСКА ХИЗААР. Кубаньда ороohото ургамалнуудые хуряажа эхилээ. Энэ хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд мүнөө жэл 150 миллион пүүд ороohо таряа гүрэндөө үгэхэ уялгатай. Зураг дээрэ: Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо холбомол жаткаар намарай ячмень хадажа байна.

ТАСС-эй фотохроникo.

Совнархоз соогоо түрүүлбэбди

Түүхэтэ долоон жэлэй гурбадахи жэлэй түрүүшын хахад дүүрэхэ ойртобо.

Республикымнай промышленна предприятинуудай коллективүүд абаhан уялгаяа саг болзор соонь дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн ажаллана. Бурядай совнархозой предприятинуудай дундаhаа Улан-Удын модоной завод долоон жэлэй түсэбые урид-шалан дүүргэхэ гэhэн үүсхэл гаргаад, абаhан уялгаяа түрүүлэн дүүргэжэ байна. Продукци үйлэдбэрилхэ 1961 оной арба hарын түсэбые алдарта Коммунистическэ партийн XXII съездын эхилхэ үдэр дүүргэхэ, тиигэхэ зуураа жэлэйнгээ түсэбые декабрийн 17-до дүүргээд, даалгабариhаа гадуур 60 мянган түхэригэй продукци оронойнгоо арадай ажахыда үгэхэ гэhэн уялга абаhан юм.

Жэлэй эхиниhээ хойшо цех, халаан, бригада бүхэн абаhаяа уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Энэ хахад жэлэй таба hара соо валовой продукци гаргаха түсэбөө заводнай 105,7 процент, тэрэ тоодо модо хюрөөдэлгые 101 процент дүүргээ. Түсэбhөө гадуур 60 мянган түхэригэй продукци арадайнгаа ажахыда түлhаагаабди. Энэ хахад жэлдэ 6,5 мянган кубометр хайрсагай модо бэлэдхэжэ, эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудта эльгээбэ.

Продукциин өөрынь үнэ сэнгые химдаруулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын тула нилээд ехэ ,оролдолго гаргаг-даа. Гаргаhан продукциингаа өөрынь үные химдаруулhанай ашаар түсэбhөө гадуур арба мянган түхэригэй арьбалалта хэгдээ, ажалай бүтээсэ 1,5 процентээр дээшэлүүлэгдээ.

Заводоймнай коллектив социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, түрүүшын хахад жэлэй туршада валовой продукци үйлэдбэрилхэ даабаряа июниин 23-да, модо хюрөөдэхэ — июниин 20-до, модо ашаха — июниин 21-дэ дүүргээ.

Иимэ амжалта тиимэ бэлэхэнээр туйлагдаагүй. Хахад жэлэйнгээ даалгабариие 7 хоногоор уридшалhан ушар заводоймнай хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй оролдосотой ажалай үрэ дүн болоно. Мүн манай Коммунистическэ партийн шнидхэбэринүүдые бүхы хүдэлмэришэдэймнай зүбөөр ойлгожо, тэдэнние бэелүүлхын түлөө оролдоhыень өөhэдынь ажал элеэр гэршэлнэ.

Энэ жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ хүдэлмэришэн бүхэн эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, гээгдэжэ ябагшадые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргаха зорилгоор нүхэдтөө туhаламжа хүргэн ажаллаhан байна.

Коммунистическэ ёhоор хүдэлмэрилхэ, ажаhууха гэhэн мүнөө үеын гайхамшагта тэмсэл заводтомнай үргэнөөр дэмжэгдэнхэй. Александра Атрошкевагай, Ольга Эповагай, Петр Пузенкын хүтэлбэрилдэг залуушуулай бригаданууда коммунистическэ ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо. Энэ нэрэ зэргэдэ тэдэнэр бэлэхэнээр хүртөөгүй. Коммунистическэ бригадын бүхы гэшүүд hайнаар ажаллана, hуралсана, уран hайханай бүлгэмэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Нүхэр Эповагай бригада урдань арай гэжэ даабаряа дүүргэдэг байгаа hаа, hүүлшьн үедэ халаан соо 20 кубометр модо хюрөөдэхэ нормоёо 30 гаран кубометр хүрэтэр дүүргэнэ. Нүхэр Пузенкын бригада халаанайнгаа даалгабариие 110—120 процентhээ доошо оруулнагүй.

Мүнөө бүхы заводоороо коммунистическэ ажалай нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө бидэнэр тэмсэжэ эхилээбди. Валентина Гагановагай үнэтэ үүсхэлые дэмжэhэн мастер Алексей Сучков түрүү халаанhаа гээгдэжэ ябаhан халаанда ошожо, хүдэлмэриингөө баян дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгожо эхилээ. Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Александр Григорьевич Плеханов, слесарьнүүд Михаил Михайловский, Петр Казаков, Николай Куксов, рама хэгшэ Михаил Тимофеев гэгшэд коллективэйнгээ дунда эгээл хүндэтэй хүдэлмэришэд болонхой. Модо хюрөөдэдэг цехын эрхим рама хэгшэ, коммунистическэ ажалай ударник Василий Никифоров, хүдэлмэришэд Владимир Гармаев, Цырен-Ханда Дынжинова, Борис Ерышев, Петр Манжуло, Александр Башиев гэгшэд июль hарын түсэбөөр хүдэлмэрилжэ эхилhээр үнинэй. Мүнөө манай заводто уралан нарижуулагшадай тоо hараhаа hара, үдэрhөө үдэр бүри олошорhоор. Слесарь Альберт Загайнов, мастер Евсей Кочуров болон бусад эдэбхитэй уралан нарижуулагшад гэжэ суурхана.

Д. Аюшеев,
Улан-Удын модоной заводой түсэблэлгын таhагые даагша.

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭШЭhЭНЭЙ hҮҮЛЭЭР

Гурбан жэлэй дүн гаргахада...

Соёл болбосоролой хүдэлмэри hула, тэрэнэй удхань мохоо, соёлой гуламтануудые барилга гэгдэhээр гэжэ майн hүүл багаар манай газетын хуудаhанда гурбан жэлэй соёлой добтолгын дүнгөөр шүүмжэлхы бэшэг толилогдоо hэн.

Газетын тэрэ шүүмжэлэл тушаа КПСС-эй Хориин райком манда иигэжэ мэдэгдэнэ:

— Гурбан жэлэй соёлой добтолгоор аймаг дотор хараалагдаhан түсэб холо дүүргэгдэзгүй байшоо. Аймагай соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй конференци дээрэ энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдэжэ, түсэбөөр хараалагдаhан соёлой гуламтануудые түргэн баринжа дүүргэхэ, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие эрид hайжаруулха, хүдөөгэй зоной дунда ябуулагдадаг политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие улам hайнаар, хурса удхатайгаар эмхидхэхэ, алдуу дутуунуудаа усадхаха тухай тодорхой хэмжээ-ябуулга хараалагдаа.

Соёлой добтолгоор хараалагдаhан хэмжээ-ябуулганууда хайша хэрэгээр хандаhан зарим нэгэн хүтэлбэрилэгшэдтэ партийн райкомой зүгhөө хэмжээн абтаа.

Долоон жэлэй түрүүшүүл

Коммунис ажалай ударник

...Урин дулаан саг ерэбэ. Хабарай иимэ сагта хүн зоной ажал хэхэдэ аятай зохид байдаг. Тиимэшье байнгүй яахаб. «Хабарай үдэр жэл тэжээдэг» гэлсэдэг ха юм.

Иимэ нэгэ үдэр Сэлэнгын совхозой хоёрдохи фермэдэ ерэжэ, малшадай хэжэ байhан ажалтай, тэдэнэй байра байдалтайнь танилсаха хэрэг гараа бэлэй. Фермын түб буусаhаа баруулжаа модо хахадай газарта малай гонзогор ута хотон харагдаба. Эндэ hаалинн үүлтэртэ малай гүүртэ байрладаг байба.

Үнеэдэй хотон соо ороходо балсагар ехэ дэлэптэй үнеэд хотоной хоёр хажуугаар уяатайнууд, зариманнинь хюрөөгэй бамбагар сагаан хибэдhэн дэбисхэр дээрэ садхаланууд хэбэртэйнүүд, аажамаар хибэдэhээ хибэн харагдана.

«hаа, hаал-даа!» гэлдэхэ абяан эндэ тэндэ суурьятан дуулдана. Хүхэбтэр чогоон халаад үмдэhэн, хүнэг hуулга барihан хүнгэн солбон эхэнэрнүүд үнеэдэй хоорондуур таража, эреэгшэнүүдээ эльбэн дальбан hаажа эхилнэ. Эндэ тэндэhээ шааяха шууяха абяан сопостожо, ямар нэгэн аадар бороогой дутэхэнэ шэбэржэ байhандал үзэгдэнэ.

Уданшьегүй хөөhэтэй сагаан hүөөр билтарhан хүнэгүүд жэрылдэжэ захалба. Шадабари мэргэжэлээрээ, шандаhата гараараа шалгаржа, айл нүхэдтөө, аймаг, республикадаа алдаршаhан Бадмаханда hаалишанай ажаллан байхые харахадаа улам бүри баясажа, урма зоригоо нэмээхэт. Энэ hаалишан үнеэдэйнгээ дэргэдэ hуугаал hаа, хүнэгөө дүүргээгүйдөө бододоггүй. Үглөөгүүр — хүнэг, үдэр—хүнэг, үдэшэлэншье—хүнэг. Энэ жэлэй үнгэрhэн таба hарын туршада үнеэн бүриhөө 942 литр hү hаahан байха юм.

hаалишадай hүеэ тушаадаг газартань ороходо ханын хажуугаар арбаад гаран бидон жэрытэр табяатай. Бишыхан столой саана hуугаад, гүүртын тоо бүридхэгшэ Галя басаган hаалишадай хэды литр hаahанние дансадаа тэмдэглэнэ.

— Таная гүүртын hаалишадай хэшинь hү hаалгаар hайн амжалта туйланаб, — гэжэ асуухада, тоо бүридхэгшэ удааншье бодонгүй, нигэжэ харюусаба.

— Бадмаханда Буянтуева мүнөөдөө түрүүлжэ ябана. Нёдондо баhал Александра Цыгунова түрүүлээ hэн. Жэлэй дүүрэтэр хэнэйнь түрүүлхэ үшөөл мэдэгдэнэгүй. Манай гүүртэдэ түрүүшүүл жэлhээ жэл бүри олошоржо байна. Янжа Гуржанова гэгшэ тэдэнэрhээ балайшье гээгдэнэгүй...

Бадмахандатай хөөрэлдэжэ, ажалайнь дүй дүршэлтэй танилсаха hанаатай байнаб гэхэдэ, Галя басаган халзан сагаабтар толгойтой, шүрбэгэрхэн эбэртэй халюун үнеэ hаажа байhан эхэнэр тээшэ харан, «Энэл даа манай Бадмаханда hаалишан» гэжэ омогорхуу янзатайгаар аалиханаар заажа үгэбэ.

Тэрэ hаалишын хажууда дүтэлхэдэмнай хүнэй ерэhэнние обёороогүй хэбэртэй, үнеэнэйнгээ адха дүүрэмэ хүхые ээлжээлэн байжа, шадамараар шобторно. Тэрэнэй шэг шарайе ажаглан харахада ажалай баяраар билтарма, ажал хэхэдээ сэдьхэлээ ханадаг, омог дорюун түхэлтэй хүн гэжэ мэдэхээр байгаа hэн.

Уданшьегүй тэрэ hаалишанай хүнэгынь дун сагаан hүөөр дүүрэбэ, тиихэдэнь Бадмаханда маанад тээшэ хаража, амар мэндэсэ хэлэжэ, танилсажа, хөөрэлдэжэ эхилбэ.

— Энэ халюугшанаа hаажа дүүргэбэ гүт, — гэхэдэмнай, «үшөө дахин хүхэ дэлэнгыень шидхэрэн эльбээд, hүүлшынь тоhолиг hү hаажа абахамни» гэжэ Бадмаханда харюусаба.

Тэрэ үглөөгүүр «Ветка» гэжэ нэрэтэй халюугша үнеэнhээ Бадмаханда арбан долоо литр hү hаahан байба. Тиихэдэ «Рябина» үнеэнhээ арбан табые hаahан байгаа. Энэ hаалишан ганса энэ үглөөгүүр иимэ хэмжээнэй hү үнеэдhээ hаагаа бэшэ, харин сүүдхэ бүри үнеэн бүхэнhөө иимэрхүү хэмжээнэй hү hаадаг байба.

Бадмаханда арба найматайдаа үнеэдэй дэлэн татажа эхилhэн юм. Тэрэ гэhээр аяар арбан жэл үнгэрбэ. Теэд иимэ үни саг соо гүүртэ дээрэ ажаллажа байхадаа энэ hаалишан үнеэнэй дэлэн шобторохоо нэгэшье хашараагүй, харин эрдэм мэргэжэлээ бүри дээшэлүүлжэ байдаг. Малай хойнохоо харуулhалха, эдеэлүүлхэ талаар Бадмаханда зоотехниг-үүдhээ зааханшье дутахагүй.

Энэ hаалишан үнеэдээ hү үгэдэг зэргээрнь эдеэлүүлдэг, hүтэй үнеэдтээ, жэшээлхэдэ, «Рябина», «Ветка», «Гладкая» гэхэ мэтын үнеэдтэ концентрат, силос бүри ехээр эдюулдэг. Үнеэдэй hая тугаллаад байха үедэ илангаяа hайса эдеэлүүлнэ.

Хабарай хагсуу саг үнгэржэ, зунай зүлгэ хүхэ ногоон газар хушаба. Энэ үедэ Бадмаханды урда бүри харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Өөр дээрээ даажа абаhан арбан табан үнеэдынь бултадаа тугаллажа эхилхэнь. Үбэлэйхидэл малынь хотондоо байжа адуулагдахаяа болижо, үдэрынь хээрын бэлшээридэ адуулагдадаг болобо. Энэ үедэ hү hаалга дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үхэр бэлшээдэг хүнүүдэй үүргэ ханигүй дээшэлүүлэгдэхэ байна бшуу.

—Фермымнай малшад Найданов Гарма Абидуев Лубсан хоёр малаа hайса бэлшээдэг, үглөөниинь эртэ гаргадаг. Мал сэбэр агаарта ябажа, ногоо эдихэдээ hүтэй болодог, таргалдагшье. Июнь hараhаа эхилжэ үнеэдээ бэлшээри дээрэнь ошожо hаадаг болохобди, —гэжэ нүхэр Буянтуева хөөрэнэ.

Бадмаханда ганса ажал дээрээ шалгаржа, нэрэтэй солотой болоо бэшэ, мүн өөрынгөө жаяг заршамаар, өөрынгөө эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ талаар бэшэндэ үльгэр жэшээ харуулдаг. Хоёрдохи фермэдэ хүдөөгэй библиотекэ хүдэлнэ. Тэрэ библиотекэдэ hаалишад олоороо суглардаг. Илангаяа Бадмаханда номуудые олоор абажа уншадаг. Түрүү малшадай дуй дүршэл тухай бэшэhэн номуудыеехээр hонирходог юм.

— Коммунистическэ ажалай ударник нэрэтэй, алдартай аад, газетэ, ном уншахагүй гээшэмнай ехэ эшхэбтэр. Ажал хэхэhээ гадна, коммунизмын үедэ ажаhууха хүн болохоор бэеэ бэлэдхэхэ гээшэмнай совет хүнэй гол зорилгонуудай нэгэниинь болохо аабза гэжэ би бододогби, —гэжэ Бадмаханда хөөрэдэг.

Нүхэр Буянтуевагай ажаhуудаг гэртэ ороходо досоонь сэбэр, мебель дүүрэн табяатай. Хаяа хананууда аарнь гоё hайхан портредуд, тэдэнэй дунда Бадмахандын Бүхэсоюзна Выставкэ дээрэ хаалгаhан хэдэн карточкануд бии. Ажалдаашье, гэртээшье, олон зоной шье дунда ариг сэбэрээр ябаха, эрдэм hургуулиар багаа үндэр наhатай хүнүүдтэ мэдэгдэгүй, ойлгоогүй юумыень хэлэжэ үгэхэ, партийна организацийн даалгаhан даалгабариие саг болзортонь дүүргэхэ гэжэ нүхэр Буянтуева ехээр оролдоно.

Мүнөө жэлдэ нүхэр Буянтуева үнеэн бүриhөө 3800 литр hү hааха уялгатай. Тэрэ уялгаяа заатагүй дүүргэхын тулда Бадмаханда үнтаха нойргүй ажаллажа байна. Зунай урин дулаан сагта үнеэдээ hайса hааха хэрэгтэй бшуу.

— Июнь, июль, август, сентябрь hараннуудта үнеэн бүхэнhөө дүрбэн зуугаадлаа үлүүхэн литр hү hааха hанаатайб. Тиигээл hаа, уялгаяа жэлэй дүүрэтэр дүүргэхэ байнаб, —гэжэ Бадмаханда фермын нэгэ суглаан дээрэ хэлээ hэн. Коммунис ажалай ударник Бадмаханда Буянтуева шэнги hайнаар ажалладаг хүнүүд Сэлэнгын совхоздо хаа хаанагүй бии. Эдэнэй ажалай дуй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэжэ, олондо мэдээжэ болгохо гээшэ түсгаар удхашанартай. Хэрбээ Бадмаханды абаhан уялгаяа болзорhоо урид дүүргээд байгаа hаань, совхозой, мүн аймагаймнай амжалтада сэхэхэн оролто болохо байна. Энээнние Бадмаханда hайн ойлгоно, ажалдаа амжалта туйлахаар бэеэ hайса бэлдэнхэй.

Б. Бальчинов.

Улан-Удын 154-дэхи барилгын трестын электрогагнууршан Владимир Рассказов КПСС-эй XXII съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсажа, халаан бүхэнэйнгөө нормые холо үлүүлэн дүүргэнэ. Зураг дээрэ: электрогагнууршан В. Рассказов

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Түрэл орон — Доторнай

Хүдөө ажахыда промышленность шэнэ машинануудые бүтээнэ

Промышленность хүдөө ажахыда зорюулжа шэнэ машинануудые бүтээн гаргажа байнхай.

Өөрөө ябадаг «П-6» түхэлэй нрантай погрузчик Львовто бүтээжэ гаргагдаба. Колхоз, совхозуудта элдэб хүдэлмэри хэхын зорилгоор энэ машина бүтээгдэhэн байна. Ороohо таряа, хартаабха, сахарай свёкло, капуста, силос, элдэб үтэгжүүлгэнүүдые, торф, барилгын материэлнуудые ашажа, буулгажа болохо байна. Гадна траншей, нүхэ малтахада таарамжатай. Хэхэ хүдэлмэридөө тааруулжа, түсхай түхезрэлгэнүүдые тэрэ машина хэрэглэхэ юм. Энэ машина нэгэ тонно хүрэтэр ашаа үргэхөөр тааруулагданхай.

Үтэгжүүлгэдэ хэрэглэхэ торф бэлдэхэ, барилгын талмай сэбэрлэхэ, харгы хэхэ, заhаха болон бусад хүдэлмэридэ бүтээсэтэйгээр хэрэглэгдэхэ «Д-555» түхэлэй бульдозер хэгдээ. Хүдөө ажахын машинануудые бүтээдэг Лидскэ заводой коллектив (Белоруссия) эдэниие бүтээбэ. КПСС-эй XXII съездын нээгдэхэ үдэр болотор иимэ бульдозер бэлэн болгоод, туршалгада эльгээгдэхэнь. Долоон жэлэй түсэбэй гурбадахи жилдэ хартаабха малтадаг Лидскын заводой машина бүтээгшэд «КТН-2» түхэлэй навесной машина гаргаха юм. Урдань байhан машинэнуудта орходоо энэнь hураггүй хүнгэн, хартаабха малтахадаашье дээрэ.

Докторой нэрэ зэргэдэ хүртэhэн инженер

Шулуу нүүрhэ малтадаг комбайнуудые бүтээhэн инженер В. Н. Хориндо Днепропетровско горно институдай эрдэмэй совет техническэ эрдэмэй докторой нэрэ зэргэ олгоо. Шулуу нүүрhэ малтажа абадаг «Донбасс» гэжэ комбайные инженернууд нүхэд А. Д. Сукачев, М. Ф. Горшков гэгшэдтэй хамта В. Н. Хорин зохёожо гаргаба. Машина бүтээдэг Горловско заводто хүтэлбэрилхы конструктораар тэрэ хүдэлдэг юм.

Бүтээсэтэй hайн энэ комбайные Польшын, Болгариин, Чехословакиин, Хитадэй, мүн социалистическэ бусад оронуудай шахтёрнууд хэрэглэхэеэ абаашанхай.

Чехословакиин Республикын шулуу нүүрhэ абадаг Остраваа-Карвинска «Дукла Дольни» шахтын горнягууд энэ «Донбасс» комбайнаар hарын туршада 43 мянга 486 тонно түлишэ абаад, дэлхэйн рекорд туйлаба.

Эрхүү городой бии болоhоор 300 жэл боложо байна

Сибириин хуушанай городуудай нэгэн — Эрхүү городой бии болоhоор 300 жэл гүйсэжэ байна.

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Зүүн Сибириин филиалай президиум Эрхүүгэй арадай ажахын соведэй суг Эрхүүгэй бии болоhоор 300 жэл гүйсэhэнэй ойдо зорюулhан нэгэдэмэл научна сесси зарлаба.

Эрхүү городой бии болоhон, саашадаа хүгжэhэн тухай Сибириин мэдээжэ түүхэшэн Ф. А. Кудрявцев хөөрэжэ үгөө.

— XVII зуун жэлэй hүүл багаар Эрхүү городто оройдоо мянгаад хүн байhан юм. Мүнөө тэндэ 382 мянган хүн зэн ажаhууна. Эрхүү хадаа гоё hайхан город, завод, фабриканнуудай, академическэ институт, дээдэ hургуулинуудай город болоо, —гэжэ Ф. А. Кудрявцев хэлэбэ.

«Ехэ Эрхүү — Зүүн Сибириин индустриальна түб» гэhэн эпидхэл Эрхүүгэй арадай ажахын соведэй түрүүлэгшэ М. Н. Марнелов тэндэ хэбэ. Мүнөө Эрхүүдэ зуугаад промышленна предприятинуud худэлжэ байнхай. Эрхүүгэй экономическа районой гаргадаг продукциин гурбанай нэгэ хубие эдэ предприятинууд гаргана. Энэ городой промышленна предприятинуудай гаргаhан продукци гадаадын 23 оронуудта абаашагдадаг юм.

МОРДОВСКО АССР. Саранск городто шэнэ телецентрын түхеэрэлгэнүүдые хаосаргажа дүүргэбэ.

Мордовско АССР-эй олон мянган ажалшад hаядаа Саранскhаа телевизионно дамжуулга харахань. Зураг дээрэ: кинофильмнүүдые дамжуулдаг түхеэрэлгэ харуулагдана.

ТАСС-эй фотохроникo.

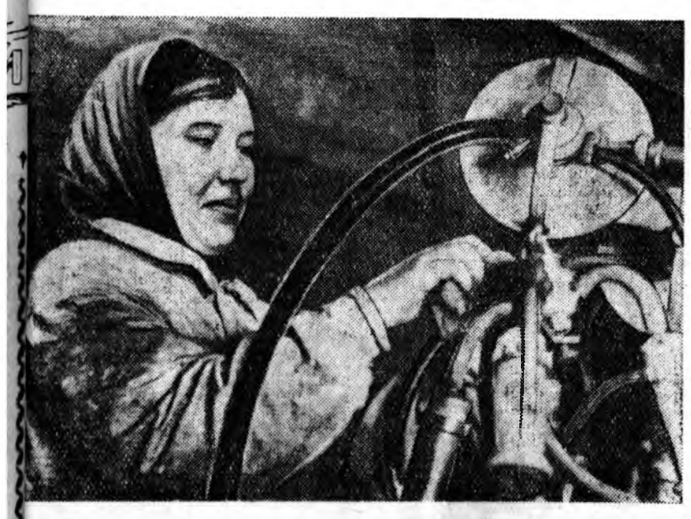

Байгша ондо Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхид үхы һалбаринуудаа зохихо руунь томодхожо, худэлмэрниень оньожоруулаад, бултыень ажахын тоосоондо орууланшаа. Зураг дээрэ: эндэхи Энхэ Талын ажахын тоосоондо ороһон фермын үй дуршэл ехэтэй түрүү һаалишадай нэгэн Салима Хакимова.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

Туршалгын участок юу харуулааб?

Манай һургуулинууд ажалша бэрхэ хүнүүдые хүмүүжүүлхэ гэһэн гол зорилготой бшуу. Багшанар хадаа хэшэлнүүдээ эрхим һайнаар үнгэргэхэһөө гадна, туршалтын участок дээрэ һурагшадай ажалые тон зүбөөр эмхидхэхэ ёһотой.

Мүнөөнэй һургуулиин урда табигдаһан зорилгонуудые Түнхэнэй аймагай Толтойн дунда һургуулиин биологиин багша Елена Павловна Даниловa зүбөөр ойлгожо, 3 жэлэй туршада участок дээрээ элдэб янзын туршалгануудые хэжэ, яһала амжалтануудые туйлаа. Тэрэнэй ерэхын урда тээ участогынь ороидоо 0,04 гектар байһан, тэндэнь мүртэй юумэ ургадагшьегүй һэн. Залуу багша ерэһээр, һургуулиин директор нүхэр Будаевта өөрынгөө дурадхалнуудые мэдүүлээ һэн.

Һургуулиин дирекци тэдэниень тон һайшаажа, бүхы арга шадалаараа туһалаа бэлэй.

Уданшьегүй Елена Павловна һурагшадтаяа хамта участогаа 10 дахин ехэ болгожо, нимэнүүд бүлэг болгон хубаагаа: тэжээлэй ургамалнуud, овощ, жэмэстэ модод, зоологическа гэхэ мэтэ. Эдэ участогуud дээрээ элдэб янзын туршалгануудые хэжэ захалаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ нимэнүүд туршалгануудые үнгэргөө:

1. Рассадагүйгөөр капуста хэр зэргэ ургахаб. Капустын үндэр ургаса абахын тула ямар үтэгжүүлгэ хэрэглэхэдэ һайн гээшэб. Тиин участок дээрэнь 8 сортын капуста таригдаа һэн.

2. Помидорой рассада хайшан гэжэ ургуулхаб, тэрэнээ газарта яажа зүбөөр һуулгахаб, ямар үтэгжүүлгэ хэрэглэхэдэ, помидорой ургаса дээшэлхэб гэхэ мэтээр бүхы овощнуудые туршажа үзэһэн байха.

Кукуруза тухай туршалгануудые хэһэниинь тон һонирхолтой. Тэгшэ квадрат гаргажа, кукурузые 70х70 гү, али 45х45 сантиметр зайтайгаар тарихада ямараар ургадаг бэ, кукурузын үрэһэ элдэб янзын гүнзэгыдэ таряад үзэхэдэ ямар бэ гэхэ мэтын туршалга баһа үнгэргөө.

Түнхэндэ сахарай свёкло шэнэ ургамал гээшэ. Тиимэлээ эдир натуралистнар элдэб туршалгануудые баһал хэжэ үзөө бшуу.

Һүүлэй 3 жэл соо хэгдэһэн туршалгануud ямар дүнгүүдые харуулааб гэхэдэ, иимэнүүд: шэнэ ургамал—сахарай свёклые (нэгэ үрэһэтэй) аймаг дотор ургуулжа болохо, люпин үндэр ургаса үгэхэ: энэ ногоо тарихада, газарай үрэжэл дээшэлдэг, люпинэй белогоор элбэг набша кукурузатай холижо, малда эдюулхэдэ эрхим һайн тэжээл болодог. Һургуулиин участок дээрэ таригдаһан люпин гектарай аяар 300 центнер ургаса үгөө бшуу. Кукуруза ургуулжа туршаһан тухайгаа Елена Павловна иигэжэ хөөрэнэ:

— Кукуруза тарихадаа тэгшэ квадрат гарган, 45х45 сантиметр зайтайгаар тарихада, 75х75 сантиметрһээ һурагүй үлүү ургаса үгэнэ. Гектар бүриһөө кукурузын 800 центнер ногоон набша абажа боломорр.

Туршагдаһан 8 сортын капустануудһаа «Слава № 1» гэжэ сорт үндэр ургаса үгөө. Гектар бүриһөө 450 центнер ургаса хуряажа абахаар. Тиихэдэ рассадагүйгөөр тарихада жэшээгүй дээрэ гэжэ элирүүлэгдээ.

Эдир юннадууд элдэбын жэмэсүүдые баһал ургуулжа шадаа. Жэшээнь, 3 жэлэй саада тээ малинын 5 һөөг һуулгаһан юм, теэд тэдэнь мүнөө аяар 60 һөөг болонхой.

Толтойн һургуулиин юннадууд багша Е. П. Даниловагай хүтэлбэри доро ургуулһан баян ургасаяа аймагай хүдөө ажахын выставкэ дээрэ харуулһан байха.

Тэдэнэр мүнөө жэл бүри харюусалгатай зорилгонуудые табяад, хамсыгаа шаман ажаллана. Жэшээнь, кукуруза буурсагтань хүрэтэр ургуулжа, өөһэдынгөө үрэһэтэй болохо, сахарай свёклоһоо, морковьһоо, турнепсһээ үрэһэ абажа шадаха гэхэ мэтэ асуудалнуудые шиидхэхэ зорилготой.

Һурагшадай капуста рассадагүйгөөр ургуулһан дүй дуршэлые «Восточные Саяны» колхозой огородой бригадынхид үргэнөөр хэрэглэжэ эхилээ.

Иигэжэ Толтойн дунда һургуулиин һурагшад һуралсал ажал хоёроо нягтаар холбон, түрэл колхоздоо жэшээ харуулжа эхилээ бшуу. Тэдэнэй дүй дуршэлые тодорхойгоор шэнжэлжэ, бэшэ һургуулинуудта тарааха тон шухала.

Д. Булнаев,
багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институтай кабинедые даагша.

270 кубометрын орондо 400

Үүр сайхаһаа үдэшын хаганхы болотор Баргажанай леспромхозой модо урадхуулгын участогта халуун хүдэлмэриин хаһа таһалданагүй. Эндэ табан бригада хоёр халаанда ажалаа эмхидхэжэ, модо урадхуулгые эмхитэй һайнаар, саг болзор соонь үнгэргэхэ хүсэлэнтэй.

Василий Ваулин, Степан Козулин гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадануud бүтээсэ ехэтэй ажалаараа шалгаржа ябана. Эдэ бригадануud халаан соогоо 270 кубометр модо сигарна һала болгон уяхын орондо 350—400 кубометр болгоно. Виктор Анциферовай даадаг комсомол-залуушуулай бригада халаанайнгаа даабариие ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Сигарна һалануудые шэрэһэн далайн суднануud үдэр бүхэндэ Баргажанай Адагһаа Байгал далайгаар түмэр замай Клюевка, Выдрино станци тээшэ шэглэн гарана. Баргажанай леспромхозойхид гол мүрэнүүдээр модо урадхуулгын эхилһэнһээ хойшо 50 мянган кубометр барилгын модо урадхуулһан байна.

Партиин XXII съездые ажалай бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ зоригжоһон эндэхи худэлмэришэд модо урадхуулгые октябриин 1-дэ дүүргэхэ, 325 мянган кубометрын орондо 330 мянган кубометр урадхуулха уялга абанхай.

А. Шулунов.

ХОРИИН АЙМАГТА

ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ СЪЕЗД

Һаяхан эндэ аймагай эхэнэрнүүдэй II-дохи съезд болобо. Тус съезд дээрэ эхэнэрнүүдэй аймагай советэй түрүүлэгшэ С. Д. Бельдуева тоосоото элидхэл хээ.

Аймаг дотор 45 эхэнэрнүүдэй советүүд худэлнэ. Илангаяа Хори, Аалан, Вознесеновка, Худанай, Үртөө нютагуудай эхэнэрнүүдэй советүүд муу бэшээр ажаллажа, һаалиин гүүртэ болон хониной отарануудта шефскэ туһаламжа үзүүлһэн байна.

Эхэнэрнүүдэй олон советүүд элүүр энхэ ажаһуудалай түлөө, эбтэй эетэй гэр бүлын түлөө олониитэдэ харша ябадал гаргадаг этэгээдүүдтэй шанга тэмсэл үүсхэнэ.

Гадна ойлгууламжын, соёл болбосоролой худэлмэри ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тоосоото элидхэл тушаа 17 хүн үгэ хэлээ.

Конференци дээрэ эхэнэрнүүдэй аймагай шэнэ совет, республикын эхэнэрнүүдэй съездэд делегадууд һунгагдаба.

МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ ЗҮБЛӨӨН

Хуршэ Заиграй, Хори, Яруунын аймагуудай больницын врачнуудай зүблөөн уушханай ханяада аргалха тухай асуудалаар Хори тосхондо һаяхан болоо.

Эндэ тус аймагуудһаа 60-аад врачнууд суглараа. Уушханай ханяада аргалха тухай республикын Элүүрые хамгаалха министерствоһээ ерэһэн мэргэжэлтэд П. Т. Яжинов, Борисовская, Цыбикова, Хориин аймагай врачнууд — Фомичев, Мезенцев гэгшэд элидхэлнүүдые хэлээ.

Мүнөө үедэ уушханай ханяада аргалжа эдэгээхэ бүхы арга, хүсэтэ эм домуудай бии болоһые хараадаа абажа, тус үбшые һаяар аймаг дотороо усадхаха тухай эндэ хэлсэгдээ.

ҺҮР ХАРБААН

Бурят арадайнгаа заншалта һайндэр—һүр харбаа үнгэргэхэеэ аймагай нютаг бүхэнһөө хүн зон олоороо Хори тосхон ерээ.

Эндэ һүр харбаан, бүхэ барилдаан болон мори урилдаае ажалшад ехэ һонирхожо харабад.

Бүхэ барилдаагаар Хэжэнгын совхозой III-дахи фермын модошо дархан Владимир Лхасаджапов аймагай чемпион боложо, жетон тэрээндэ барюулагдаба.

Хоёрдохи һуури Хориин леспромхозой худэлмэришэн Г. Белоусов, гурбадахи һуури Хориин совхозой III-дахи фермын хонишон Лаврентий Хонхоров гэгшэд эзэлээ.

Һүр харбалгаар Хэжэнгын совхозрабкоопой худэлмэришэн Ц. Жанчипов 14 очко абажа, аймагай чемпион болоо. Хоёрдохи һуурида Хүртэйн леспромхозой худэлмэришэн Александр Игумнов гараа.

Мори урилдаанда Анаагай совхозой 5-дахи фермын Бадма Дугаровай бэлдэһэн хөө хара морин түрүүлжэ ерээ. Унаашань 12 наһатай Иннокентий Серебрюхов хилэ дүтэлтэр хожомдожо ябатараа, гэнтэ һуга харайлган, бэрхээр түрүүлжэ гарашоо.

Бурят арадай заншалта һайндэр—һүр харбаан сүлөөтэ ажалай жаргалта ажабайдалай соло дуудан, хүхюу сэнгэлигээр үнгэрбэ.

Ж. Бадмаев,
манай корр.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ

Туһаламжа хүлеэнэбди

Гурбан жэлэй соёлой добтолгын үедэ манай Бархан нютагта соёл культурын ехэхэн дэбжэлтэ болоо. Сэхэ хэлэхэдэ, энэ турша соо урдахи 6—7 жэлдэ хэгдэһэн худэлмэриин жэшээтэй юумэ хэгдээ гэхэдэ буруу болохогүй.

Колхозоймнай правлени, партком, сомоной Соведэй гүйсэдком ажалшадайнгаа ажаһуудалые һайжаруулха, тэдэнэй үдэр бүри ургажа байһан культурна эрилтые хүсэд хангаха талаар анхаралаа нилээхэн хандуулаа гээшэ. Гурбан жэлэй соёлой добтолгын турша соо колхозой, мүн колхознигуудай хүсөөр 200 шахуу шэнэ гэр, Харганын полевой станай дэргэдэ культбаза, механизаторнуудай столовотой һаруул үүжам гэр, зунай стадион болон бусад культурна ажаһуудалай барилганууд ашаглалгада үгтэнхэй. Мүнөө колхозой туб тосхондо арадай театрын байшан, Хонхиный, Элһэнэй комплексно бригадануудай дэргэдэ клубууд баригдажа дүүргэгдэхэ болоо. Мүн колхозой хүсөөр Барханай 8 жэлэй һургуулиин типовой байшан баригдажа, худөөгэй больницын, Элһэнэй эхин һургуулиин байшангууд үргэдхэгдэжэ байна. Культурна ажаһуудалай талаар ябуулагдаһан худэлмэриин зарим тэды дүнгүүд иимэ гээшэ.

Гурбан жэлэй соёлой добтолгын үедэ худөөгэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай; клуб, культбаза, библиотекын худэлмэриие эрид һайжаруулжа, ажалшадай үдэр бүри дээшэлжэ байһан культурна эрилтые һайнаар хангаха зорилго урдаа гол түлэб табиһан байнабди. Энээнэй талаар мүн лэ бага бэшэ худэлмэри ябуулагдаа. Һүүлэй 2—3 жэлэй туршада бригада, фермэнүүд дээгүүр олон культбаза, улаан булан, 300 номтой библиотекэ, хизаар ороноо шэнжэлхэ музей колхозой түб тосхондо байгуулагдаһан, 300 гаран айл өөрын библиотекэтэй болонхой. Бүлэ бүхэн газетэ, журналнуудые захидаг болонхой.

Соёл культураяа хүгжөөхэ талаар хэһэн эгээл ехэ худэлмэримнай юуб гэхэдэ, 1959 ондо нютагтаа арадай театр, бурят хүгжэмэй оркестр байгуулһан байнабди. Энээн тухайда хэдэн үгэ хэлэхэ хэрэгтэй байна.

Хэдэн жэлэй тэндэ худөөгэй клубаймнай дэргэдэ уран һайханай бүлгэм худэлмэрилдэг байгаа. Тэрээндэ ороидоо 10 гаран хүн хабаадагша һэн. Харин партийна, комсомолой организацинуудай туһаламжаар клубаймнай худэлмэри һүүлэй үедэ эрид һайжаржа, һонирхолтой болоо. Уран һайханай бүлгэмдэмнай оюун бэлигтэй залуушуул олоороо, эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болонхой. Һүүлшын 2—3 жэлэй туршада манай уран һайханай самодеятельностиин коллектив Бурядай драматургнуудай олон акттай пьесэнүүдые, жэшээнь, «Баянгол», «Тайшаагай ташуур», «Будамшуу», «Түрүүшын жэл», «Галта мүрэн», «Дүлэн», «Һэшхэл» гэхэ мэтэ зүжэгүүдые сценэ дээрэ бэелүүлжэ, харагшадай зүгһөө үндэр сэгнэлтэ абаһан байна. 1960 ондо манай арадай театр республикын харалгада түрүүшын һуури эзэлһэн байха.

Мүнөө арадаймнай театрын коллективтэ 50 гаран хүн хабаадана. Тэдэнэй олонхинь колхозойнгоо үйлэдбэриин гол һалбаринуud дээрэ худэлмэрилжэ байһан һаалишад, хонишод, механизаторнуud, барилгашад юм. Тэдэнэй дунда хүгжэмшэд В. Бальжиев, Ц. Эрдынеев, дуушад В. Цыдыпов, Р. Бадмаев, артистнуud М. Гомбоев, М. Дампилон, О. Ширабон, бусад оюун бэлиг ехэтэй байһанаа харуулжа, худөөгэй уран һайханай бүлгэмүүдэй аймагайнгаа, республикынгаашье харалгануудта үндэр сэгнэлтэ абаа һэн.

Теэд манай артистнуудай дунда хүгжэмэй гү, али театральна һургуули дүүргэһэн хүнүүд үгы гээшэ. Тиимэһээ саашадаа мэргэжэл шадабаряа ходо дээшэлүүлжэ байха гээшэмнай шухалын шухала асуудал болоно. Ганса анханай оюун бэлигээр холо ошогдохогүй байна бшуу.

Арадай театр байгуулха үедэмнай Г. Ц. Цыдынжапов, мүн Улан-Удын арадай творчествын байшангай худэлмэрилэгшэд бага бэшэ туһаламжа үзүүлһэн байгаа. Гэбэшье һүүлэй үедэ бидэнэр хаанаһаашье тиимэ бодото туһаламжа абанагүйбди, миил «өөрынгөө шүүһэн соо болбосорхо» баатай бологдоно. Энэмнай мүнөөнэй эрхэ байдалда таарамжагүй.

Саашадаа республикын Культурын министерство худөөгэй арадай театрнуудта бодото туһаламжа үзүүлхэ зорилгоор бэрхэ бэрхэ дууша, хүгжэмшэ артистнуудые, режиссернуудые худөө нютагуудта хаа ганса эльгээхэ талаар хэмжээ абаа һаань зохистой гэжэ һанагдана.

Р. Ешонов,
Барханай арадай театрын режиссер.

МЭРГЭЖЭЛТЫН ЗҮБШЭЛ

Хурьгадай зүрхэнэй, балсан мяханай сайрадаг үбшэнтэй тэмсэхэ шэнэ арга олдоо

Ниитын адуу малай тоо толгой олошоруулха хэрэгтэ хурьга, тугалда хүрэдэг элдэб үбшэн ехэ һаад хэдэг гээшэ. Нэн түрүүн хурьгадай зүрхэнэй, балсан мяханай сайрадаг үбшэн айхабтар аюултай, залуу малые олоор үхэл гарзада оруулдаг. Энэ үбшэн гансахан манай республикада бэшэ, мүн ороной бусад областьнуудта, хилын саанашье үзэгдэдэг. Тиимэһээ энэ үбшэниие мэдэжэ абаха, тэрэнһээ малые һэргылхэ, үбшэлһэниие эмнэхэ тушаа хаа хаанагүй оролдолго гаргагдажа байһаар үнинэй.

Шэнжэлэлгэ, ажаглалта хэһэнэй эсэстэ энэ үбшэн залуу малда бүри эхэ соогоо байхадань хүрэжэ эхилээд, заримдаа дутуугаар, амигүйгөөр түрэхэ уршагта хүргэдэг байна.

Тугал, хурьгадай энэ үбшэндэ нэрбэгдэһыень һая түрөөд байхадань, мүн 2—3 һаратай болоходонь мэдэхээр байдаг. Үбшэлһэн малай бэень һула, һудаһань түргөөр сохижо, амисхалынь дээрэ, зүрхэнь жэгдэ бэшээр худэлдэг. Зүгөөр тэдэ халуурдаггүй. Үнгэржэ ерэхэдээ урда, хойто хүлнүүлынь худэлхөө болишодог. Мүн энэ үбшэндэ хүртэһэн малай доторнь — хото, гэдэһэниинь тэжээлээ муугаар буйлуулдаг юм.

Балсан мяханайнь һуларһан дээрэһээ үбшэн мал саг үргэлжэ хэбтэдэг, заримдаа бодожо, эхээ хүхэжэ шадахаяа болишодог байна. Тиимэ хурьгад үлэнхэдэжэ, бүри муудадаг гээшэ.

Энэ үбшэн хүндөөр, хүнгэнөөр хүрэхэ гэжэ байдаг. Энэнь малай харууһа, эдеэлүүлгэһээ дулдыдадаг юм.

Үхэһэн хурьгадай доторые нээжэ үзэхэдэ зүрхэнэйнь, бэеынь балсан мяхан сайрашаһан, мүн эльгэ, бөөрэнь гэмтэһэн байха. Үбшэн хурьгадай шээһэн соонь белок, сахар болон бусад зүйлнүүд бии болошодог. Үбшэн хурьгатай малай һүн гашалангир, зарим ушарта шуһатайшаг гарадаг байна.

Эдэ бүгэдэһөө хараад үзэхэдэ энэ үбшэн айхабтар хоротой, малай бэеые бүхыдэнь муудуулна.

Хээлитэй хонидые муу тэжээлээр гэхэ гү, али намаг газарай үбһөөр, шанар муутай һолоомоор, үжэжэ, буриташаһан үбһөөр, тиимэ таряа талханай зүйлөөр эдеэлүүлхэдэ, мүн хуурай газараар тэдэниие адуулаагүй байхада нимэ үбшэн хүрэдэг гэжэ олохон шэнжэлэгшэд, мэргэжэлтэд хэлэдэг байна. Энэ тобшололые али али талаһаань туршажа, шэнжэлжэ үзэхэдэ тон зүб байһаниинь элирнэ. Илангаяа хээлитэй хонидые муугаар, муу шанартай тэжээлээр эдеэлүүлхэдэ энэ үбшэн олон ушарта бии болодог гэжэ мэдэгдээ. Тэрэшэлэн шиигтэй, уйтан, эхүүн агаартай байрада малые байлгахада нимэ үбшэн бии боложо болохо.

Тэрэнһээ гадна малай харууһа, ариг сэбэрые сахилга, һая гараһан хурьгадые саг соонь эдеэлүүлхэ гээшэ ехэ удхашанартай.

Малдаа нимэ үбшэн хүргэхэгүй гээл һаа, тэдэнээ һайнаар харууһалха, һайн шанартай тэжээлээр хангаха шухала. Илангаяа эхэ хонидой отарануудта хуурай, добо газарай бэлшээри даалгаха, витамин ехэтэй тэжээл бэлэдхэжэ абаха хэрэгтэй. Бэлэдхэжэ абаһан тэжээлээ һайнаар хадагалха болоно. Хээлитэй малда буриташаһан, үжэһэн тэжээл эдюулжэ огто болохогүй. Һая түрэһэн нялха хурьгадые һайнаар харууһалха, эдеэлүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Хурьгадай түрэхэлөөр лэ хахад час, час болоод лэ эдеэлүүлжэ байха эрилтэ табигдана. Нялха хурьгад түрүүшын 7—20 хоног эхэтээ суг байха ушартай. Энэ болзорой үнгэрхэдэ хурьгадые эхэһээнь ондоо байлгаа һаа, тэдэниие үдэртөө 4—5 дахин эхэдэнь хүхүүлхэ болоно. Зарим ушарта эхэнь хурьгадаа һүөөр садхаадагүй. Тиигээ һаань, эхынь һүшэмые дээшэлүүлхын тула силос, таряа талханай зүйл эдюулхэ, мүн хурьгадыень ондоо һүтэй хонидой һүөөр гү, али үнеэнэй һүөөр нэмэжэ тэжээхэдэ зохид. Хурьгадые минеральна тэжээлээр (мел, яһанай гурил), мүн витаминаар элбэг үбһөөр, модоной шэлбүүһээр хангаха хэрэгтэй. Эдэ бүхы хэмжээнүүдые абабал, залуу мал элдэб үбшэнһөө, тэрэ тоодо зүрхэнэй, балсан мяханай сайрадаг үбшэнһөө һэргылэгдэхэ болоно бшуу.

Нүгөө талаараа үбшэлһэн малые зүбөөр аргалха гээшэ ехэ удхашанартай. Энэ үбшэниие шадаал һаа эртэ, һая хурэжэ байхадань обёороо һаа, түргэнөөр эдэгээжэ болохо. Хэрбээ үбшэниень үнгэргэжэрхибэл, залуу малые абархань бэрхэтэй.

Тугал, хурьгадта хүрэһэн энэ үбшэниие эмнэхэ элдэб арга, эм дом олон хүнүүд дурадхадаг. Илангаяа витамин Е эдюулхые дурадхадаг. Тоэд энэншье тиимэ ехэ хүсэтэй бэшэ байшоо.

Жэл бүри энэ үбшэнһөө боложо олон хурьгадаа гарзалуулдаг Борьёогой совхоздо нёдондоной декабрь һараһаа эхилжэ бидэнэр үбшэн хурьгадые селенит натри гэжэ эмээр тарижа туршаабди. Энэ туршалга ахалагша хонишон А. С. Кочневой отарада хэгдээ һэн. Тус отарада хэдэн жэлэй туршада энэ үбшэндэ хурьгад нэрбэгдэжэ, жэлдээ 60—75 процентнь гарзалдаг байһан юм.

Шэнжэлхын тула отарын 612 хурьга хоорондонь нэгэ һара зайтайгаар селенит натри эмээр хоёр дахин таряабди. Тиин энэ отарын нэгэ адлихан лэ 131 хурьгадые таринГүй орхёо һэмди.

Тиигээд 5 һарын туршада тэдэнээ хаража үзэхэдэмнай энэ отарада бүхыдөө 69 хурьган үхөө, тэрэ тоодо тарилга хэгдэһэнүүдһээ 5 хурьган гарзалаа. Зүгөөр тарилга хэгдэһэнүүдһээ үхэһэн хурьгадай нэгэниинь лэ зүрхэнэй, балсан мяханай сайрадаг үбшэндэ нэрбэгдээ гэжэ тодороо. Тиихэ зуура тарилга хэгдээгүй хурьгадай 64-ниинь үхэһэн байна. Тэрэнэйнь 58-ниинь энэ үбшэндэ дайрагдаа гэжэ мэдэгдээ.

Ушар иимэһээ энэ үбшэнэй хүрэдэг газарта хурьгадые тиимэ эмээр тарихада угаа ашатай туһатай байһаниинь элирбэ.

Тэрэшэлэн ахалагша хонишод нүхэд Бурганов, Буянтуев, Ульзутуев, Юндунов, Норбоев, Остапенко, Андреев, Ванчиков гэгшэдэй отарануудта хурьгадайнь 80—85 процент тиимэ эмээр таригдаад, бэшэ 15—20 процентнь таригдангүй орхигдоһон байна. Бүхыдөө 4289 хурьган таригдаад, 761 толгойнь миин үлөөгдэһэн байгаа. Эдэ отарануудта урда жэлнүүдтэ энэ үбшэн бултандань бии байгаа һэн. Зүгөөр тарилга хэгдэһэн хурьгадай дундаһаа ороидоо 6 хурьган үхөө гэхэ гү, али тэрэнь бүхы хурьгадайнь 0,12 процент болоно. Таригдаагүй орхигдоһон хурьгадайнь 156-ниинь үхөө гэхэ гү, али тэрэнь аяар 20,5 процент болоно ха юм.

Селенит натри эмээр эртэ таригдаһан лэ хурьгад энэ үбшэнһөө һэргылэгдэһэн байна. Тиимэһээ зүрхэнэй, балсан мяханай сайрадаг үбшэнһөө залуу малые һэргылхын тулада селенит хэрэглэхэ гээшэ угаа ехэ удхашанартай, ашатай туһатай байһаниинь элирбэ.

Г. Титов,
Бурядай научно-шэнжэлэлгын ветеринарна станциин худэлмэрилэгшэ.

Тоодоггүймнай энэ

Һүүлшын үедэ соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай худэлмэри нилээд һайжараа, худөөгэй арад зоной дунда ябуулагдадаг соёл болбосоролой, хүмүүжүүлгын худэлмэри һонин, хурса удхатайгаар эмхидхэгдэдэг болонхой. Гэбэшье худөөгэй соёл гэгээрэлэй зарим эмхи зургаануудта ороходо дотороо мебель муутай, хүнүүдэй нэгэ бага олохоноороо сугларшабал, һуужа амархаар һууринууд хүртэхэгүй, тулюур нобшо байдалтай. Жэшээнь, Зэдын «Мир» колхоз мал һүрэг олонтой, олзо доход ехээр абадаг, республикын томохон колхозуудай нэгэниинь гэжэ тоологдодог ёһотой. Колхозой туб тосхон ниитын барилга, байраар бараг һайн гэгдэгшэ. Теэд туб тосхонойнь клубта ороод хараа һаа гайхахат. Ороидоо 40 хүнэй һууха һууритай юм. Тэрэ саанаа тэрэнь эбдэрхэйнүүд. Һонин кино гү, али республикын ниислэл хотоһоо артистнуудай ерэбэл хамаг хүн газараар һуужа, хүл дээрээ байхань байжа, зүжэг наада хараха баатай болодог. Ойро дутын хүнүүд гэртэһээ стул баряад ерэхэ ушар али олон. Клубаа һайса заһаад, 150—200 хүнэй һууха һуури түхеэрхэдэ тоншье бараг байгаа.

Эдэ мэтын толюур байдал колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй, нютагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын нюдэндэ тороногүй гэхын аргагүй. Энэ ушар нэн түрүүн арад зоной соёл гэгээрэлэй эрилтэнүүдтэ тэдэнэй хайша хэрэгээр хандадагыень гэршэлнэ бэшэ гү?

Д. Бадмаев.

Зэдэ.

Хөөрэлдөөд, хэлсээд мартагдаа

Республикын түрүү тугалшадай жэшээгээр Прибайкалиин аймагай «Заветы Ильича» колхозой малшан В. Л. Коровина тугалнуудай гарамсаарнь тушаажа абаад, томо болоторнь харууһалдаг болонхой. Энэ аргаараа тэрэ нилээд амжалта туйлаһан юм. Энээн тухайнь аймагай газетэдэ бэшэгдэһэн, мүн малшадай суглаануud дээрэ зүбшэгдэжэ, колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ дүй дуршэлые олоной дунда ургэнөөр дэлгэрүүлхэ гэлсэһэн байгаа. Тэрэ гэһээр үнихэн болобо. Зүгөөр колхозуудай ажахыда тус арга нэбтэрүүлхэ талаар юушье хэгдээгүй байһаар.

«Прибайкалец» колхозой тугалшан М. Бурдуковская болон бусад шэнэ аргаар худэлхэ гэһэн аад, хэлэһэндээ хүрөөгүй. Тугалшад Н. Ревина, Т. Севергина гэгшэд хуушан аргаараа ажаллаһаар тугалнуудаа муудуулжархёо. Гадна зарим һаалишад өөрынгөө олзо харалсажа, түрэхэлөөрнь тугалшадта үгэхэ дурагүй байжа, һаад тойбо татана. Эдэ бүгэдэ шалтагааналр эрхим тугалшан Коровинагай ажалай дүй дуршэл хэрэглэгдэнгүй байһаар. Энэ хэрэгтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд анхаралаа табихаар болоо.

Т. Баймин.

СССР-эй Наукануудай академиин тоо бодолгын центр. Эндэ юрын аргаар захадань гарагдахагүй тон ехэ тоонуудые бодоҥ гаргадаг электронно орёо машинануud тодхогдонхой Тэдэ машинануud наукын элдэб һалбаринуудта хэрэгтэй болоһон элдэб тоо баримтануудые тон түргөөр бодон гаргана. Зураг дээрэ: (баруун гарһаа): инженернууд Э. А. Чистова, З. А. Вадова гэгшэд электронно машиныҥ дэргэдэ.

ТАСС-эй фотохроникo.

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ.

Шалгалта

Түрүүшын космонавт Ю. А. Гагаринда

Гэрэлтэ сэнхир хабарай
Гэгээн сэлмэг үглөөгүүр,
Эхэ эсэгэнь хүбүүндээ,
Эдир хөөрхэн Юрадаа —
Үүлэн сагаан самсыень
Үмэдхүүлэн түхеэрбэ.
Гал улаан үнгэтэй
Галстугыень зүүлгэбэ.
—Географиин шалгалтаһаа,
хүбүүмнай.
Гэртээ баяртай бусаарай!
Эрхимэй эрхим сэгнэлтэ
Эхэдээ, эсэгэдээ асараарай!
Хамагһаа тоомгүй хүүгэдшье,
Харюусалгаяа мэдэнхэй,—
Гүрэнүүдэй хилые,
Городуудай нэрые
Дахин дахин дабтана.
Хонхо гэнтэ хонгиржо
Коридорнууд хооһорно.
«А» ахаяа дахажа
Алфавидай үзэгүүд һубарина.
Авдеев Колиин удаада,
Арбаадтай Гагарин дуудуулна.
Юра һурагшадаа һургагшань
Юрын глобус һарбайжа,
—Азиин үндэр хаданнуудые
Аминдань нэрлэжэ үг!—гэбэ
Хара хүрин үнгэтэй
Хан үндэр хаданнуудые,
Тодолон, хэлэжэ, һурагшань,
Тоб байса харюусана.
—Урда, Хойто Америкын
Уһа мүрэнүүд тухайда,
Юу мэдэхэбши, хэлэ!—гээд
Юрада һургагшань хандана.
Угалзатан годирһон уһануудай
Утаһануудые заахадажа,
Хонгорхон сэдьхэлтэ һурагшань
Хонгёохон хоолойгоор хөөрэнэ.
Танигдаагүй нэгэ хүнэй
Татажа үүдыень гэнтэ ороод,
Юрынь жаахан глобус
Юрын гарһаа абаа һаа,
Нааданхайхан глобусынь
Нара зүбөөр эрьюулэн
Үльгэрээ иигэжэ эхилээ һаа
Үнэншэхэ байгаа гү, тэдэнэр.
— Зоной жаргалай
республика соо
Золтой түрэһэн ши, Юра,
Намайе сэхэ хаража
Нам гэжэ шагнал даа.
Мүнөө нүхэдтөө заагааша
Мүльһэтэ хадануудай уршалаае,
Урда, Хойто Америкын
Угалза татаһан уһануудые,
Заха хизааргүй гүнзэгы
Замбуулинай оройһоо харахалши.
Совет Оронойнгоо бүтээһэн
Сохом найдалтай корабль соо,
Мүшэдэй дундуур ниидэхэ
Мүнөө сагай геройлши!
Африкые Европотойнь
Альгаараа хүнэй бүглэхөөр
Арбузын шэнээхэн глобусшни,
Эдирхэн дүүнэрыеш хүлеэжэ,
Энээхэн класстаа үлэхэл даа.
Ашата Ленинэй, Партиингаа
Алдарта хүбүүниинь болоходоо
Үльгэрые үнинһөө шэмэглэһэн
Үндэр маршруудаар ниидэхэлши.
Атмосферэ хуягтай,
Агаар дулаан мансытай
Амиды дэлхэй глобуснай
Аяар дооро эрьелдэжэ
Зоригтой баатар хүбүүндээ
Золтой замые харуулан,
Али, бүхы хэлэн дээр
Абын юрөөл эльгээхэл.
Хабарай шалгалтын болоһон
Хабатай сэлмэг тэрэ үдэр,
Хүхюу залуу үльгэршын
Хүүгэдтэ тиигэжэ хэлээ һаа,
Һонин түүхэ шагнаһан
Һонор хөөрхэн хүүгэд,
Хүүгэдэй дунда һуухадаһан
Хүндэтэ тэрэ һурагшань,
Эрхим сэгнэлтэдээ баясаһан
Эдир Гагарин өөрөөшье,
Эрэлхэг үльгэрэй үгэнүүдтэ
Этигэхэ байгаа гү?
Баатар домогой аялгада
Баясаха байгаа гү?
Солото амжалтаар баян
Совет орон соо хэлэгдэһэн,
Эрэлхэг үльгэрэй үгэнүүдтэ
Этигэхэ байгаа, мэдэнэбди,
Баатар домогой аялгада
Баясахал байгаа, заатагүй.

3-дахи кварталай түсэбөөр...

Шэнэ Бэрээнэй механическа заводой хүдэлмэришэд партиин XXII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа, дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялга абажа, коммунистическэ ажалай предприятиин нэрэ солодо хүртэхын түлөө мүрысэжэ эхилһэн байгаа.

Тэрэ гэһээр завод һайнаар ажаллажа, даабаряа һара бүри амжалтатайгаар дүүргэнэ. Валовой, товарна продукци гаргаха хахад жэлэйнгээ түсэбые таба һара соо дүүргэһэн байха юм. Һаяхан тус заводойхид трактор заһабарилха хахад жэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргээ.

Мүнөө завод 3-дахи кварталай түсэбөөр ажаллана. Партиин съездын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаһан хүдэлмэришэд хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, даабаряа дүүргэдэггүй нэгэшье хүдэлмэришэн эндэ үгы болонхой. Механизмуудые заһабарилдаг хүдэлмэришэдэй олонхинь даабаряа ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Заводто ажалладаг хүн бүхэндэ хубаажа хараха болоо һаа, тэдэнэй ажалайнь бүтээсэ дунда зэргээр 116 процент болоно. 44 механизатор үйлэдбэриин түрүүшүүл байха юм.

Слесарь Анфиноген Тарабукин, түмэршэ дархан Поликарп Семенов, хабсаралгын цехын слесарь Михаил Митяев, автомашинын жолоошон Евстифор Леонов, хүдэлмэришэд Василий Афанасьев, Поликарп Семенов, Иосиф Шитин, Денис Заиграев болон бусад даабаряа ходо 120—140 процентээр дүүргэнэ.

Аймагай промышленна предприятинуудай дундаһаа түрүү һуури эзэлһэн тус завод Заиграйн аймсоведэй гүйсэдкомой, КПСС-эй райкомой дамжуулгын Улаан туг барижа ябаһаар.

С. Тюлюкин.

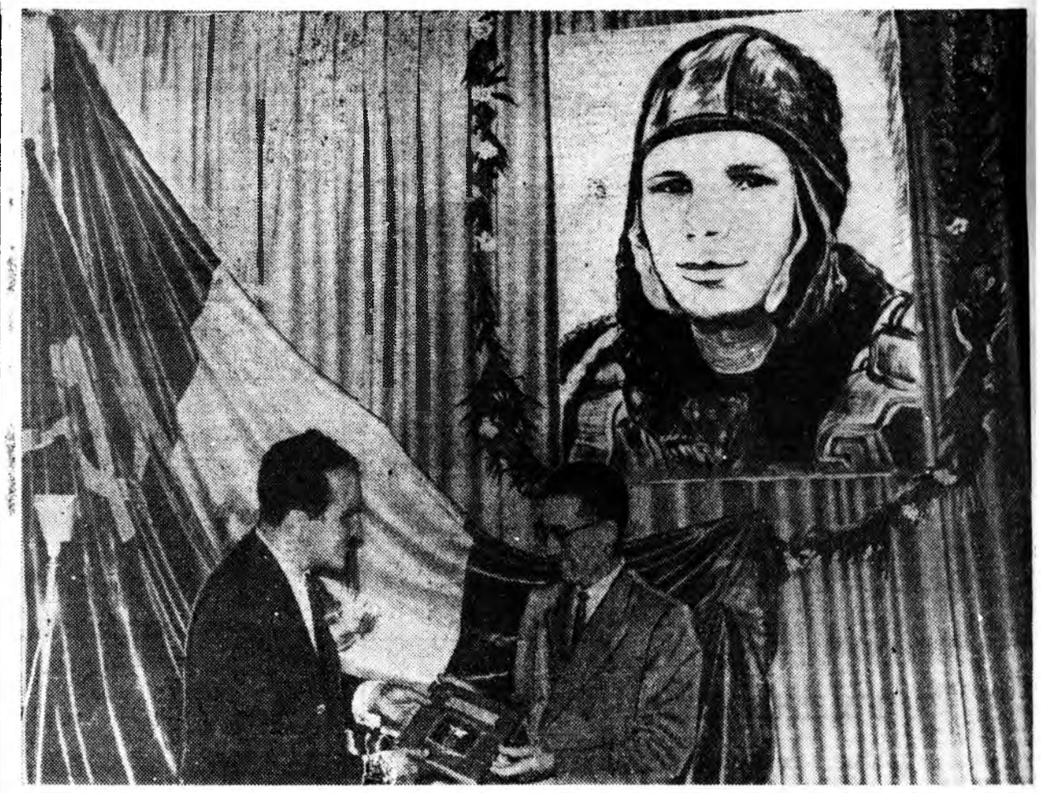

МЕКСИКА. Мехико городто, шынхеэ ниидэһэн хүндэ даг зал соонь советскэ нитын ажал-ябуулагша лан үгэхыень дурасхаалай мүнгэн ринда — Советскэ Зураг дээрэ: доктор Мария үгэжэ байна.

МЕКСИКА. Мехико городто, хүдэлмэришэнэй университедэй гэртэ замбуулин дайда руу түрүүшынхеэ ниидэһэн хүндэ зорюулагдаһан баяр ёололой вечер үнгэргэгдэбэ. Айлшадые хүлеэжэ абадаг зал соонь советскэ лётчик-космонавтын портрет үлгөөтэй. «Юрий Гагаринда алдар соло» гэжэ томоор ханадань бэшээтэй. Хүдэлмэришэнэй университедэй нэрэһээ Мексикын мэдээжэ врач, нитын ажал-ябуулагша доктор Марио Саласар Мальен гэгшэ майор Ю. А. Гагаринда дамжуулан үгэхыень дурасхаалай мүнгэн пластинка советскэ посольствын түрэлхитэнэй геройдо алдар соло» гэжэ тэрээн дээрэнь һиилэйтэй. ринда — Советскэ Союзай, хүн турэлхитэнэй геройдо алдар соло» Зураг дээрэ: доктор Марио Саласар Мальен Ю. А. Гагаринда дамжуулхыень мүнгэн пластинка үгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

ООН-до зорюулжа Антуан Гизенга бэшэг эльгээбэ

НЬЮ-ЙОРК, июниин 26. (ТАСС). ООН-до зорюулжа Конгын правительствын толгойлогшо Антуан Гизенгын эльгээһэн бэшэгые ООН-эй секретариат тарааба.

Бэеэ дааги байдалтай болохоёо байнабди гэжэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ. Эдэ 12 һарын туршада харата муухай хэрэгүүд эндэмнай болоһон байна. Тэдэ хэрэгүүд лэ Конгын түүхые, тэрэнэй нэрые шуһаар будаа. Эдэ булта болюулагдаха ёнотой. Патрис Лумумбын наһа баран баратар тэрээнэй хараа шугамые барижа ябаһан бидэнэр Конгын бүхыдөө хуулита ёнондо оротор, национальна талаараа һайжаржа, эбтэй эетэй болотор тэмсэхээр шиидэнхэйбди.

Эдэл зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө Каминын нейтральна газарта парламента зарлаха дурадхал хэды недалиин саада тээ би оруулаа һэм. Господин Касавубу Леопольдвильда парламент зарлаха дурадхал минии мэдүүлгэдэ харюусахадаа табиһан байгаа. Бултадаа үгээ ойлголсохын зорилгоор ООН-эй хамгаалалта доро тусхай делегаци Леопольдвиль эльгээгээ һэм. Леопольдвильда парламент зарлаха арга боломжонууд тушаа тэндэхи засагаархидтай, ООН-тэй тэдэнэр зүбшэн хэлсэхэ юм. Манай парламентын түлөөлэгшэдэй аюулгүй, һайн байхын зорилгоор саашадаа мэдээсэл үгэхэ тухайнь бэшэһэн байнаб. ООН тэдэ түлөөлэгшэдтэмнай аюулгүй байдал хангаха ёнотой болоно. Тиигээд лэ байхадань бидэнэр Леопольдвиль ошохоор бэлэнбди.

Парламентын зарлагдахын урда тээ национальна талаар үгээ ойлголсоһон правительство бии болгохо тухай хэлсээнүүд хэгдэхэ ушартай гэжэ һанамжа оруулагдаһан байгаа. Патрис Лумумбын бии болгоһон правительство хадаа национальна талаар нэгэн хамта байха правительство болоно гэжэ бидэнэр тэрээндэнь харюусанабди. Хуулита ёно, парламентын гурим сахижа, тусхай тодорхойлогдоһон харгыгаар ябахаар шиидэнхэйбди. Сэсэн ухаан, Конгын нангин хүсэл эрмэлзэлгэ иимэ эрилтэ табина бшуу. Иимэ хараа бодол баримталжа байһан конгынхидтай бидэнэр уулзахаар бэлэнбди.

Конгын армиин нэгэн хамта болоогүй сагта республикада эб найрамдал аюулгүй байдал тогтоогдохогүй гэжэ бидэнэр һанадаг, һанажашье байнабди. Эрхэтэдтэ хуулита ёно гуримуудые тогтоохотоёо хамта, тэдэнэй аюулгүй байдалые хангаха ёнотойбди. Эгээл энэ зорилго бэелүүлхын түлөө манай бүхы сэрэгүүдтэ бүгэдынь амнисти соносхохыень Конгын бүхы хүтэлбэрилэгшэдтэ дурадханаб. Тиигээд байбалнай манай сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд суглараад, эб найрамдалай, аюулгүйн оршон байдалда национальна армиин асуудалнуудые зүбшэжэ шадаха байгаа.

Хуулита ёноор ороноо хүтэлбэрилхэ үнэнтэ зүрхэнһөө манай хүсэлтэй байһандаа иигэжэ мэдүүлһэнэй һүүлээр хэншье маргахагүй. Национальна талаар нэгэн хамта байха правительствын һэргээн бодоохоон ёно гурим манайл шухала зорилго, манай нэгэл хүсэл болоно.

Конгын түүхын энэ орёо бэрхэшээлтэй үедэ манай агууехэ хүтэлбэрилэгшэ, национальна герой Патрис Лумумбын хүндэлэлдэ, дурасхаалда нимэ мэдүүлгэ хэнэб.

Тон аюулгүй байха эрхэ байдал ООН-эй бии болгоодоо һаань, манай парламентын түлөөлэгшэд Леопольдвиль ошохоор бэлэн гэжэ тэрэ бэшэг соонь хэлэгдэнхэй.

Национальна талаар бэеэ даанги байха, оронойнгоо нэгэн хамта, газар уһанайнь бүрин бүтэн байха хэрэг заабол хангаха бүхы эрхэтэдэй хүсэлтэй байһандань правительство этигэнхэй гээд бэшэгэйнь түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

Золтой үхибүүдэй жаргалта зун

Үдэжэ ябаа баг наһатан гү, али эдиршүүл зунай һайхан сагта хүхюу сэнгэлигээр амаржа, эрхи хүсэеэ зангидадаг, бэе махабадынгаа тамирые бэхижүүлдэг гээшэ.

Энэ жэл Улан-Удэ хотын гэгээрэлэй эмхи зургаанууд, профсоюзай организаци болон предприятинууд олохон үхибүүдые хабаадуулһан хүүгэдэй лагерь, талмай гэхэ мэтые олоор эмхидхэбэ.

Городой интернат һургуулинууд зунай үе соо 690 һурагшадые өөһэдынгөө лагерьнуудта байлгахаар бэлдэбэ. Түб хотымнай Читинскэ гудамжадахи хүүгэдые бүхэли үдэр соо байлгажа һургадаг һургуулиин дэргэдэ харуулһагүй үхибүүдые байлгаха талмай нээгдэнхэй. Гадна элүүржүүлгын тиимэ талмайнууд городой бусад һургуулинуудай дэргэдэ, мүн сэсэрлиг садууд соогуур олоор эмхидхэгдэбэ. Тэндэнь хамта 3770 хүүгэд хабаадуулагдаха юм.

Һургуули хүрэтэрхи наһанай багашуулай байдаг 9 сад зунай үедэ хүдөө нютагуудта амаржа лагерьнуудта гарантхай. Гансахан Тальцы гэжэ газарта 5 лагерь нээгдээ. Тэндэ 600-аад хүүгэд амаржа байнхай.

Дунда һургуулинуудай 8—9-дэхи классуудай һурагшад городой табадахи туристска аяншалгада хабаадалсаха бэлэдхэлтэйгээр 480 хүн 30 команда болгогдон республикынгаа бүхы үзэсхэлэн, гоё һайхан газарнуудаар аяншалгада гараба.

Сотниково тосхон шадар городой пионернүүдэй хоёрдохи слёт һаяхан үнгэргэгдөө. Тэндэ хоёр үдэрэй туршада бүхы янзын спортоор пионернүүд хоорондоо мүрысэһэн байна.

Н. Алдаров.

Ерээдүйн космонавтнууд.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВЭЙ фотоэтюд.

Һонирхожо уншамаар байха

Улан-Удын мяха-консервын комбинат. Уужам цех соо хоёр хүдэлмэришэд уулзаад, нэгэниинь нүгөөдөө хандан:

— Үйлэдбэридэ хэрэглэнэтүй гү? Техсоветтэ ошоо һэн гүш?—гэжэ асууна.

— Оло дахин. Шулуу харбажа, годлиёо хорооһондол адли болоо.

— Ахалагша инженер юу хэлэнэб?

—«Хэмжээ абахаб» гэнэ. Теэд саг ябажал байна ха юм. Жэл үнгэрбэл, дурадхални хуушаржа, хаягдажа магад.

— Тиигээ һаа, заводойнгоо газетэдэ бэшыш.

— Бэшээ һэм...

— Зай, тиигээд?

— Саарһан тэсэдэг лэ ха юм...

Үшөө жэл урда тээ иимэрхүү хөөрэлдөөн манай комбинадай уралан нарижуулагшадай хооронд болодог байгаа гэжэ һаяхан Бурядай номой хэблэлэй гаргаһан «Партийна хиналтын нүлөөн» гэһэн брошюра соогоо мяха-консервын комбинадай уралан нарижуулагшадай оруулһан дурадхалнуудай хэр зэргээр хэрэглэгдэжэ байһаниие шалгадаг партийна комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Г. П. Бутаков бэшэнэ. Партийна хиналтын комиссинуудай байгуулагдаһаар нимэ хөөрэлдөөн дуулдахаяа болёо. «Мүнөө ороһон дурадхалай заашье һаатаа һаань,—гэжэ тэрэ саашань бэшэнэ,— уралан нарижуулагшад партийна хиналтын комиссида сэхэ хандадаг болоо».

1959 оной июнь һарада КПСС-эй Центральна Комитет үйлэдбэриин, худалдаа наймаанай предприятинуудай партийна организацинуудта захиргаанай ажал-ябуулгые хинан шалгаха партийна комиссинуудые байгуулха гэһэн тогтоол абаа һэн. Һүүлээрнь КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленум (1959 он) иимэ комиссинуудые совхозуудта байгуулха гэжэ шиидхэһэн юм.

Эдэ шухалэ тогтоолнуудай тунхаглагдаһанай һүүлээр захиргаанай ажал-ябуулгые хинаха партийна комиссинууд бии болгогдожо эхилээ бэлэй. 1959 оной эсэстэ манай республикын промышленна, худалдаа наймаанай предприятинуудай, совхозой партийна организацинуудаар партийна хиналтын 428 комиссии байгуулагдаа һэн.

Мүнөө олонхи партийна организацинуудай партийна хиналтын комиссинууд нилээд дүй дүршэлтэй болонхой. Тэрэниие бүгэдын шадабари болгохо гэһэн зорилготойгоор «Партийна хиналтын нүлөөн» гэһэн брошюра хэблэгдэн гаргагдаба. ПВЗ-гэй, мяха-консервын комбинадай, городой эдеэ хоолой предприятинуудай партийна хиналтын комиссинуудай худэлмэри тухай тэрээн соо бэшэгдэнэ.

Брошюра соо толилогдоһон материалнуудтай танилсаад байхада, партийна хиналтын комиссинуудай удхашанар тон эли болоно. Эдэ комиссинуудай ашаар партийна организацинууд үйлэдбэриие бүри гүнзэгыгөөр шудалха, тэндэхи хэрэглэгдэхэ арга боломжонуудые элирүүлхэ аргатай болоо юм. Комиссинуудай худэлмэридэ коммунистнууд болон партийнабэшэ эдэбхитэй олоороо хабаадалсана. Мүн шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрүүлхэ үргэн харгы нээгдэнхэй.

Предприятинуудай түсэб, уялгаяа дүүргэдэггүй, зарим нэгэ хүтэлбэрилэгшэдэй гүрэнэй, партиин журам эбдэдэг ушарнуудые партийна хиналтын комиссинуудай саг соонь элирүүлдэг, дутагдалнуудые усадхаха талаар эрид хэмжээнэй абтадаг байһан тухай брошюра соо олон жэшээ бии. Энэ талаар Улан-Удын паровозо-вагонно заводой нүхэр Р. Т. Рабдановай даадаг партийна хиналтын комиссиин дүй дуршэл тон һонирхолтой.

«Заводой али нэгэ цехын ажал шалгажа үзэһэнэйнгөө һүүлээр,—гэжэ нүхэр Р. Т. Рабданов бэшэнэ,— бии байгаа дутуу дунданнуудые хайшан гэжэ усадхаха тухай үйлэдбэриин, партийна суглаанууд дээрэ комиссиин гэшүүд хөөрэжэ үгэдэг. Тэдэнэй дурадхалаар бодото хэмжээябуулганууд хараалагдана. Һүүлээрнь цехүүд комиссиин оруулһан дурадхалнуудые бэелүүлжэ эхилдэг» (10 хуудаһан).

Мяха-консервын комбинадай партийна комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Г. П. Бутаков нэгэ һонирхолтой ушар тухай статья соогоо бэшэнэ. «Нэгэтэ уралан нарижуулагшад Ладышанский Денисенко хоёр манда ерэбэ. «Оруулһан дурадхалнай тооһондо дарагдашоод хэбтэнэ» гэжэ гомдохоёо ерэбэл ха гэжэ һанаа һэмди. Тэрэмнай тиимэ бэшэ байшоо.

— Ехэл һайн даа, нүхэд, туһалһантнай,—гэбэ тэдэнэй нэгэн.— Оруулһан дурадхалнай бэелүүлэгдээ. Мүнөө үйлэдбэришье һайнаар худэлнэ, худэлмэришэдтэшье һайн болоо, манайшье сэдьхэл баясаа. Ажал худэлмэридөө үүсхэл гаргажа байһандатнай өөһэдынгөө зүгһөө баяр хүргөөд, саашадаа амжалта түйлахыегнай хүсэнэбди».

Мяха-консервын комбинадта уралан нарижуулгын худэлмэри хинажа байдаг партийна комиссиин хэһэн худэлмэриин ямар туһатай байһаниие харуулмаар нэгэ иимэ жэшээ дурдая. 1958 ондо энэ комбинадта 1 миллион 479 мянган түхэригэй олзо оруулжа болохо уралан нарижуулгын 120 дурадхал хэрэглэгдээ һаа, 1960 оной 10 һарын туршада хоёр гара миллион түхэригэй олзо үгэһэн уралан нарижуулгын 96 дурадхал бэелүүлэгдээ.

Городой эдеэ хоолой предприятинуудай захиргаанай ажал-ябуулгые шалгаха партийна комиссинуудай худэлмэриин дүй дуршэл тухай Е. Г. Гольдберг «худалдан абагшадай эрилтэ гүйсэд хангахын түлөө» гэһэн статья соогоо тодорхойгоор бэшэнэ.

Тиин хэблэлһээ гараһан энэ бишыхан брошюра соохи статьянуудай авторнууд партийна хиналтын комиссинуудай ажал худэлмэри тухай, тэдэниие партийна организацинууд хайшан гэжэ хүтэлбэрилнэб, комиссинууд ажалшадтай ямар холбоо барисаатай байнаб гэжэ ехэ ойлгосотой гүнзэгыгөөр бэшээ.

Гэбэшье совхозуудай партийна организацинуудай партийна хиналтын комиссиин худэлмэри тухай брошюра соо нэгэшье статья ороогүй. Энэнь ехэл муу.

Энэ брошюра хадаа партийна хиналтын комиссинуудай худэлмэриин дүй дуршэл харуулха гэһэн түрүүшын забдалга гээшэ. Тэдэниие партийна организациин секретарьнууд, партийна комиссинуудай гэшүүд, промышленна, худалдаа наймаанай предприятинуудай, совхозуудай худэлмэрилэгшэд ехэ һонирхожо уншаха байха.

С. Хандажапов.

Лаос тухай зүблөөндэ

ЖЕНЕВА, июниин 26. ТАСС-эй корреспондент К. Романовский мэдээсэнэ:

Лаосой асуудал шиидхэхэ уласхоорондын зүблөөндэ хабаадаһан оронуудай делегацинууд мүнөөдэр ээлжээтэ заседанидаа сугларба. Г. М. Пушкин (СССР) тэндэ түрүүлэгшээр һуугаа.

Цюрихскэ коммюникейн гараһанай һүүлээр энэ түрүүшын заседани болоно. Лаосой премьер-министр хан изагуурта Суванна Фума, патриотическа фронтын хүтэлбэрилэгшэ хан изагуурта Суфанувонг, Лаосой политическэ гурбадахи хүсэнэй хүтэлбэрилэгшэ хан изагуурта Бун Ум гэгшэд июниин 22-ой үдэшэлэн хамтын мэдүүлгэ гаргаһан байна. Политическэ программа, ерээдүйн коалиционно правительствын хойшолуулашагүй зорилгонууд тухай гурбан хан изагууртадай үгээ ойлголсоһон тухай тэрэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ. Дэлхэйн олонхи ниислэл хотонуудта энэнь һайшаагдаа. Гансал Вашингтон, Бангкогто тэрээниень һайшаагаагүй бшуу. СЕАТО-гэй сэрэгэй-полицейскэ бүлэглэлэй «шүхэр доро» байха гү, али үгы гү гэжэ Лаос шиидхэхэгүй гэһэн удхатайгаар США-гэй гүрэнэй секретарь Дин Раск хэлэһэн байха юм.

Национальна талаар нэгэн хамта байха правительство бии болгонхаар, хүршэ Лаосые хэды хуби болгоо һаа дээрэ гээд Таиландын премьер-министр Сарит Танарат хэлэһэн байнал.

Заседани нээхэдээ Советскэ Союзай түлөөлэгшэ иимэ мэдүүлгэ хээ:

Хэлсээнүүдээ үргэлжэлүүлхын урда тээ һаяшаг болоһон, манай зүблөөндэ сэхэ хабаатай ушар тухай хэды үгэ хэлэхэ хүсэлтэйб. Энэмнай хан изагуурта Суванна Фума, Суфанувонг, Бун Ум гэгшэдэй Цюрихта уулзаһан ушар болоно.

Национальна талаар нэгэн хамта байха саг зуурын правительствын программа тухай Лаосто бии байгаа политическэ гурбан хүсэнүүдэй дээдэ түлөөлэгшэд үгээ ойлголсобо. Амгалан ёноной, бэеэ абанги, бэеэ даанхай, демократическа, нэгэн хамта, һалбаржа байһан Лаос бии болгохо тухай лаосарадай хүсэл эрмэлзэлгэтэй тэрэнь таарана. Тэрэ программын гадаадын политика тухай хэлэһэниие һайшаахаар. Амгалан ёноор зэргэ оршон байха ушарай табан ёно гуримуудые эрид ушууд бэелүүлхэ, өөрынгөө ороной бэеэ даанхай байдалые хангаха, тэрэниие бэхижүүлхэ үндэһэ һуури дээрэ эб найрамдалай, бэеэ абанги байха политика Лаосой правительство бэелүүлхэ байна гэжэ тэрэ мэдүүлгэ соонь заагданхай.

Анголын патриодууд тэмсэлээ үргэлжэлүүлһээр

ПАРИЖ, июниин 26. (ТАСС). Португалиин колонизаторнуудай зэрлиг аашада эсэргүүсэн, Анголын патриодууд эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэнэ. Колониальна засагаархид Луандаһаа эльгээгдэһэн телеграммануудые нарин нягтаар шалгажа гаргана. Тиибэшье һаань, Анголын партизануудай шэнэ дайшалхы амжалтануud тухай бүхы дэлхэй үдэр бүри дуулажал байна.

АФП агентствын корреспондентын мэдээсэлһээ харахада, Анголын патриодууд илангаяа ороной хойто районуудаар эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Макелла-Ду-Зомбуһаа гаража ерэһэн Португалиин хинан мүрдэгшэдэй ехэ отрядта тэдэнэр үсэгэлдэр хоёр дахин добтолоо. Кангол гэжэ һуурин газарай түлөө хатуу тэмсэлдэ партизанууд хоёр хүүргэ эбдэһэн байна.

АФП-гэй корреспондентын хэлэһээр, Луандаһаа хойшоо зуу модо газарта оршодог Амбриш райондо партизанууд шангаар тэмсэнэ. Нозо мүрэн дээрэхи хүүргэ эбдээд, тэндэхи бүхы районие повстанцинууд мэдэлдээ абанхай. Колонизаторнуудтай эб хамта ябаһан Джинга гэжэ хааниие Камбател шадар алаба.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора —32-74, отв. секретаря —27-37, отделов: партийной жизни, пропаганды—24-74, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, информации—35-14, культуры—34-05, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00691. г. Улан-Удэ. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 591